

ΜΕΛΕΤΗ: ΤΟΠΙΚΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ (Δ.Ε. ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ) –
ΔΗΜΟΥ ΨΑΡΩΝ (Δ.Ε. ΨΑΡΩΝ) –
ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ (Δ.Ε. ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ,
ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ, ΑΜΑΝΗΣ, ΧΙΟΥ,
ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ, ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ,
ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ, ΙΩΝΙΑΣ)

ΑΝΑΘΕΣΗ: ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΙ: «ΓΑΙΑ Α.Ε. ΜΕΛΕΤΩΝ - Δ. ΜΑΜΟΥΝΗΣ
& ΣΙΑ» - «ΤΖΗΡΙΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ» - «DELCO Ε.Π.Ε.» -
«ΓΕΩΤΕΡ – ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ Ε.Ε.» -
«DKND ENGINEERS O.E.»

Τ Ο Π Ι Κ Ο Π Ο Λ Ε Ο Δ Ο Μ Ι Κ Ο Σ Χ Ε Δ Ι Ο

ΔΗΜΩΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ – ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ –



ΧΙΟΥ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ 1^ο ΣΤΑΔΙΟ – Α΄ ΦΑΣΗΣ
ΔΙΑΓΝΩΣΗ – ΑΝΑΛΥΣΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α10
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Για τη σύμπραξη των αναδόχων
Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της
ΓΑΙΑ Α.Ε. ΜΕΛΕΤΩΝ

Δημήτριος Γ. Μαμουνής
Αγρονόμος και Τοπογράφος Μηχανικός

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

A10. Ανάπτυξη σεναρίων και επιλογή επικρατέστερου σεναρίου	4
A10.1 Περιγραφή σεναρίων	4
A10.1.1 Εισαγωγή.....	4
A10.1.2 Ανάπτυξη πληθυσμιακών σεναρίων.....	4
A10.1.3 Ανάπτυξη σεναρίων μοντέλων ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης	30
A10.2 Κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης	61
A10.2.1 Εισαγωγή.....	61
A10.2.2 Σχολιασμός σεναρίου τάσεων ή μηδενικής λύσης	62
A10.2.3 Σχολιασμός σεναρίου δυναμικής παρέμβασης	63
A10.2.4 Σχολιασμός σεναρίου ήπιας παρέμβασης	64
A10.2.5 Κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης των σεναρίων.....	64
A10.3 Αξιολόγηση σεναρίων – επιλογή σεναρίου βασικών επιλογών.....	65
A10.4 Βασικές υποθέσεις προγραμματικών μεγεθών σε ορίζοντα 5ετίας και 15ετίας	72

A10. Ανάπτυξη σεναρίων και επιλογή επικρατέστερου σεναρίου

A10.1 Περιγραφή σεναρίων

A10.1.1 Εισαγωγή

Σε συνέχεια της παράθεσης και της αξιολόγησης όλων των στοιχείων της ανάλυσης στα προηγούμενα Κεφάλαια του παρόντος τεύχους, ακολουθεί η διατύπωση των αναπτυξιακών σεναρίων και η επιλογή του επικρατέστερου, βάσει του οποίου θα μελετηθεί η πρόταση κατά το 2^ο στάδιο του Τ.Π.Σ. Έτσι, αρχικά διατυπώνονται τα σενάρια μοντέλων ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης, τα οποία περιλαμβάνουν: α) το σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης, β) το σενάριο δυναμικής παρέμβασης και γ) το σενάριο ήπιας παρέμβασης. Παράλληλα, με βάση αυτά τα τρία σενάρια διατυπώνονται τα προγραμματικά μεγέθη, τα οποία στηρίζονται τόσο στις επίσημες απογραφές (Ε.Σ.Υ.Ε. - ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αλλά και σε παραδοχές που γίνονται για τη μελλοντική πληθυσμιακή εξέλιξη στους μελετώμενους Δήμους στην παράγραφο A10.1.2 που ακολουθεί.

Στις επόμενες παραγράφους αναλύονται και παρουσιάζονται τα τρία σενάρια για την πληθυσμιακή εξέλιξη, την ανάπτυξη του πρωτογενούς, του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα, για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, για τις τεχνικές και κοινωνικές υποδομές και για τη χωρική οργάνωση, αλλά και για τα σενάρια εξέλιξης του πληθυσμού για την επόμενη 15ετία (μετά την ολοκλήρωση και έγκριση της μελέτης). Η ανάπτυξη των πληθυσμιακών σεναρίων δυναμικής και ήπιας παρέμβασης, έγινε βάσει πέντε ομάδων κατηγοριοποίησης των οικισμών, περιλαμβάνοντας τη πόλη Χίου, τους παραλιακούς οικισμούς, τους λοιπούς ηπειρωτικούς οικισμούς και τους οικισμούς Δήμων Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών. Το βασικό προγραμματικό μέγεθος επηρεάζει σημαντικά τη διατύπωση των χωρικών κατευθύνσεων και αναλυτικών ρυθμίσεων, καθώς αποτελεί το μελλοντικό πληθυσμό – στόχο των Δήμων, για τους οποίους θα προταθούν οι τεχνικές και κοινωνικές υποδομές, η χωρική οργάνωση κ.α. Η επόμενη ενότητα περιλαμβάνει τη διατύπωση εναλλακτικών σεναρίων χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης. Μετά τη διατύπωση των εναλλακτικών σεναρίων, πραγματοποιείται η αξιολόγησή τους, μέσω βαθμολόγησης κριτηρίων, ώστε να επιλεγεί το τελικό σενάριο.

A10.1.2 Ανάπτυξη πληθυσμιακών σεναρίων

Γενικά

Αρχικά, επισημαίνεται ότι τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία του μόνιμου πληθυσμού, βάσει της απογραφής του 2021, αφορούν μόνο σε επίπεδο Δήμου και Δημοτικής Κοινότητας και όχι σε επίπεδο οικισμών. Κατά συνέπεια, ο πληθυσμός του 2021 ανά οικισμό εκτιμήθηκε με βάση την εξέλιξή του κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες (2001-2021). Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την κατανομή του πληθυσμού των Δ.Κ. στους επιμέρους οικισμούς, λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- Την εκτίμηση πληθυσμού για το έτος 2021 βάσει του Μέσου Ετήσιου Ρυθμού Μεταβολής πληθυσμού μεταξύ των απογραφών ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001 – 2011.
- Τον υπολογισμό του ποσοστού του εκτιμηθέντος πληθυσμού (2021) των οικισμών που αντιστοιχεί στον συνολικό πληθυσμό της Δ.Κ.
- Την προσαρμογή (μείωση) της τιμής του πληθυσμού ανά οικισμό, με βάση το προαναφερόμενο ποσοστό, ώστε το άθροισμα να ισούται με τον πραγματικό (υφιστάμενο) πληθυσμό της Δ.Κ. σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2021.

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
	2001	2011	2021	2001-2011	2011-2021
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	51.695	51.347	50.317	-0,7%	-2,0%
Δ.Ε. ΧΙΟΥ	25.671	26.850	27.015	4,6%	0,6%
Δ.Κ Χίου	25.671	26.850	27.015	4,6%	0,6%
Χίος	25.671	26.850	27.015	4,6%	0,6%
Δ.Ε. ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ	2.628	3.242	3.460	23,4%	6,7%
Δ.Κ. Θυμιανών	2.054	2.606	2.789	26,9%	7,0%
Αγία Ερμιόνη	187	478	511	155,6%	6,9%
Θυμιανά	1.523	1.566	1.676	2,8%	7,0%
Καρφάς	237	393	421	65,8%	7,1%
Κεραμεία	26	11	12	-57,7%	9,1%
Λευκωνιά	52	128	137	146,2%	7,0%
Πλάκα	29	30	32	3,4%	6,7%
Δ.Κ. Νεοχωρίου	574	636	671	10,8%	5,5%
Νεοχώρι	532	587	619	10,3%	5,5%
Παραλία Αγίας Φωτεινής	42	49	52	16,7%	6,1%
Δ.Ε. ΑΜΑΝΗΣ	1.529	983	946	-35,7%	-3,8%
Δ.Κ. Αγίου Γάλακτος	98	38	27	-61,2%	-28,9%
Άγιο Γάλα	98	38	27	-61,2%	-28,9%
Δ.Κ. Βολισσού	474	313	480	-34,0%	53,4%
Βολισσός	372	223	342	-40,1%	53,4%
Κοσκινάς	12	20	31	66,7%	55,0%
Λήμνος	32	7	11	-78,1%	57,1%
Λιμιά	27	29	44	7,4%	51,7%
Μαναγρός	12	9	14	-25,0%	55,6%
Σκαριώτης	8	5	8	-37,5%	60,0%
Χωρή	11	20	30	81,8%	50,0%
Δ.Κ. Διευχών	61	20	18	-67,2%	-10,0%
Διευχά	55	7	6	-87,3%	-14,3%
Κατάβαση	6	13	12	116,7%	-7,7%
Δ.Κ. Κεράμου	28	37	13	32,1%	-64,9%
Αγιάσματα (Τ.Κ.Κεράμου)	0	3	1	-	-66,7%
Κέραμος	28	34	12	21,4%	-64,7%
Δ.Κ. Κουρουνίων	79	75	67	-5,1%	-10,7%
Εγρηγόρος	27	27	24	0,0%	-11,1%

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
	2001	2011	2021	2001-2011	2011-2021
Κουρούνια	52	48	43	-7,7%	-10,4%
Δ.Κ. Λεπτοπόδων	36	37	33	2,8%	-10,8%
Αγιάσματα (Τ.Κ.Λεπτοπόδων)	3	3	3	0,0%	0,0%
Λεπτόποδα	33	34	30	3,0%	-11,8%
Δ.Κ. Μελανιού	23	7	7	-69,6%	0,0%
Μελανιός	23	7	7	-69,6%	0,0%
Δ.Κ. Νέας Ποταμιάς	42	64	32	52,4%	-50,0%
Νέα Ποταμιά	42	64	32	52,4%	-50,0%
Δ.Κ. Νενητούριων	73	53	39	-27,4%	-26,4%
Κοσμάδος	22	16	12	-27,3%	-25,0%
Νενητούρια	51	37	27	-27,5%	-27,0%
Δ.Κ. Παρπαριάς	257	138	88	-46,3%	-36,2%
Άγιος Ισίδωρος	81	3	2	-96,3%	-33,3%
Παρπαριά	176	135	86	-23,3%	-36,3%
Δ.Κ. Πιραμάς	94	40	29	-57,4%	-27,5%
Πιραμά	94	40	29	-57,4%	-27,5%
Δ.Κ. Πισπιλούντος	21	60	22	185,7%	-63,3%
Πισπιλούντα	21	60	22	185,7%	-63,3%
Δ.Κ. Τρυπών	116	53	39	-54,3%	-26,4%
Εζούσα	21	5	4	-76,2%	-20,0%
Τρύπες	95	48	35	-49,5%	-27,1%
Δ.Κ. Φυτών	70	17	14	-75,7%	-17,6%
Κηπουριές	37	10	8	-73,0%	-20,0%
Φυτά	33	7	6	-78,8%	-14,3%
Δ.Κ. Χαλάνδρων	57	31	38	-45,6%	22,6%
Αφροδίσια	38	19	23	-50,0%	21,1%
Χάλανδρα	19	12	15	-36,8%	25,0%
Δ.Ε. ΙΩΝΙΑΣ	4.466	3.952	3.566	-11,5%	-9,8%
Δ.Κ. Καλλιμασιάς	1.062	1.100	987	3,6%	-10,3%
Άγιος Αιμιλιανός	23	52	47	126,1%	-9,6%
Βουδότοπος	57	17	15	-70,2%	-11,8%
Καλλιμασιά	946	958	860	1,3%	-10,2%
Μονολιά	36	73	65	102,8%	-11,0%
Δ.Κ. Νενήτων	1.125	921	927	-18,1%	0,7%
Βοκαριά	4	0	0	-100,0%	-
Γρίδια	98	18	18	-81,6%	0,0%
Νένητα	1.023	903	909	-11,7%	0,7%
Δ.Κ. Βουνού	271	180	187	-33,6%	3,9%
Άγιος Ιωάννης	12	6	6	-50,0%	0,0%
Βουνό	247	171	178	-30,8%	4,1%
Λιλικάς	12	3	3	-75,0%	0,0%
Δ.Κ. Έξω Διδύμας	41	40	32	-2,4%	-20,0%

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
	2001	2011	2021	2001-2011	2011-2021
Έξω Διδύμα	41	40	32	-2,4%	-20,0%
Δ.Κ. Θολοποταμίου	792	692	671	-12,6%	-3,0%
Θολοποτάμι	744	647	627	-13,0%	-3,1%
Σκλαβιά	48	45	44	-6,3%	-2,2%
Δ.Κ. Καταρράκτου	414	408	340	-1,4%	-16,7%
Καταρράκτης	414	408	340	-1,4%	-16,7%
Δ.Κ. Κοινής	236	146	97	-38,1%	-33,6%
Κοινή	236	146	97	-38,1%	-33,6%
Δ.Κ. Μέσα Διδύμας	187	168	138	-10,2%	-17,9%
Μέσα Διδύμα	187	168	138	-10,2%	-17,9%
Δ.Κ. Μυρμηγκίου	86	92	45	7,0%	-51,1%
Μυρμήγκι	86	92	45	7,0%	-51,1%
Δ.Κ. Παγίδος	141	129	76	-8,5%	-41,1%
Παγίδα	141	129	76	-8,5%	-41,1%
Δ.Κ. Φλατσίων	111	76	66	-31,5%	-13,2%
Νεκτά	0	6	5	-	-16,7%
Φλάτσια	111	70	61	-36,9%	-12,9%
Δ.Ε. ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	2.870	2.897	3.014	0,9%	4,0%
Δ.Κ. Αγ. Γεωργίου Συκούσης	758	579	520	-23,6%	-10,2%
Άγιος Γεώργιος Συκούσης	758	579	520	-23,6%	-10,2%
Δ.Κ. Βαβιλίων	246	209	206	-15,0%	-1,4%
Βαβίλοι	246	209	206	-15,0%	-1,4%
Δ.Κ. Βασιλεωνοίκου	371	377	429	1,6%	13,8%
Βασιλεώνοικο	371	377	429	1,6%	13,8%
Δ.Κ. Βερβεράτου	191	231	225	20,9%	-2,6%
Βερβεράτο	191	231	225	20,9%	-2,6%
Δ.Κ. Δαφνώνος	311	385	366	23,8%	-4,9%
Δαφνώνας	311	385	366	23,8%	-4,9%
Δ.Κ. Ζυφιά	149	166	113	11,4%	-31,9%
Ζυφιάς	149	166	113	11,4%	-31,9%
Δ.Κ. Χαλκείου	844	950	1.155	12,6%	21,6%
Χαλκείο	844	950	1.155	12,6%	21,6%
Δ.Ε. ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ	2.758	2.234	1.897	-19,0%	-15,1%
Δ.Κ. Καρδαμύλων	1.900	1.643	1.526	-13,5%	-7,1%
Βλυχάδα	23	23	21	0,0%	-8,7%
Γιόσωνας	22	20	19	-9,1%	-5,0%
Καρδάμυλα	871	710	659	-18,5%	-7,2%
Μάρμαρο	951	875	813	-8,0%	-7,1%
Ναγός	30	0	0	-100,0%	-
Πυργιά	3	15	14	400,0%	-6,7%
Δ.Κ. Αμάδων	306	140	67	-54,2%	-52,1%
Αμάδες	246	136	65	-44,7%	-52,2%

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
	2001	2011	2021	2001-2011	2011-2021
Παραλία Αμάδων	60	4	2	-93,3%	-50,0%
Δ.Κ. Βικίου	104	108	117	3,8%	8,3%
Βίκι	69	108	117	56,5%	8,3%
Κεραμός	35	0	0	-100,0%	-
Δ.Κ. Καμπιών	99	50	33	-49,5%	-34,0%
Καμπιά	99	50	33	-49,5%	-34,0%
Δ.Κ. Πιτυούντος	305	257	124	-15,7%	-51,8%
Πιτυούς	305	257	124	-15,7%	-51,8%
Δ.Κ. Σπαρτούντος	44	36	30	-18,2%	-16,7%
Σπαρτούντα	44	36	30	-18,2%	-16,7%
Δ.Ε. ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ	4.322	3.672	3.384	-15,0%	-7,8%
Δ.Κ. Πυργίου	1.134	832	1.063	-26,6%	27,8%
Δότια	46	24	30	-47,8%	25,0%
Εμπορείος	56	47	60	-16,1%	27,7%
Καρύντα	10	6	8	-40,0%	33,3%
Πυργί	1.022	755	965	-26,1%	27,8%
Δ.Κ. Αρμολίων	595	442	320	-25,7%	-27,6%
Αρμόλια	595	442	320	-25,7%	-27,6%
Δ.Κ. Βέσσης	230	113	97	-50,9%	-14,2%
Βέσσα	230	113	97	-50,9%	-14,2%
Δ.Κ. Ελάτας	262	248	274	-5,3%	10,5%
Ελάτα	262	248	274	-5,3%	10,5%
Δ.Κ. Καλαμωτής	822	706	589	-14,1%	-16,6%
Αλμυρός	3	0	0	-100,0%	-
Καλαμωτή	725	569	475	-21,5%	-16,5%
Κώμη	94	137	114	45,7%	-16,8%
Δ.Κ. Λιθίου	463	398	382	-14,0%	-4,0%
Λιθί	463	397	381	-14,3%	-4,0%
Λιμένας Λιθίου	0	1	1	-	0,0%
Δ.Κ. Μεστών	437	437	356	0,0%	-18,5%
Λιμένας	19	72	59	278,9%	-18,1%
Μερικούντα	11	13	10	18,2%	-23,1%
Μεστά	393	337	275	-14,2%	-18,4%
Τραχύλια	14	15	12	7,1%	-20,0%
Δ.Κ. Ολύμπων	300	376	232	25,3%	-38,3%
Ολύμπιοι	300	376	232	25,3%	-38,3%
Δ.Κ. Πατρικών	79	120	71	51,9%	-40,8%
Πατρικά	79	120	71	51,9%	-40,8%
Δ.Ε. ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	7.451	7.517	7.035	0,9%	-6,4%
Δ.Κ. Βροντάδου	4.956	5.330	5.268	7,5%	-1,2%
Βροντάδος	4.934	5.323	5.261	7,9%	-1,2%
Αίπος	22	7	7	-68,2%	0,0%

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
	2001	2011	2021	2001-2011	2011-2021
Δ.Κ. Λαγκάδας	950	856	632	-9,9%	-26,2%
Αγρελωπός	83	96	71	15,7%	-26,0%
Λαγκάδα	867	760	561	-12,3%	-26,2%
Δ.Κ. Ανάβατου	4	1	10	-75,0%	900,0%
Ανάβατος	4	1	10	-75,0%	900,0%
Δ.Κ. Αυγώνυμων	65	14	27	-78,5%	92,9%
Αυγώνυμα	65	14	27	-78,5%	92,9%
Δ.Κ. Καρυών	801	668	613	-16,6%	-8,2%
Αγία Παρασκευή	16	13	12	-18,8%	-7,7%
Άγιος Δημήτριος	16	37	34	131,3%	-8,1%
Καρυές	769	618	567	-19,6%	-8,3%
Δ.Κ. Σιδηρούντος	37	38	21	2,7%	-44,7%
Σιδηρούντα	37	38	21	2,7%	-44,7%
Δ.Κ. Συκιάδας	638	610	464	-4,4%	-23,9%
Παντουκίος	41	48	36	17,1%	-25,0%
Συκιάδα	597	562	428	-5,9%	-23,8%
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	540	801	910	-2,0%	10,4%
Οινούσσεσ	808	792	874	-2,0%	10,4%
Κάστρο	32	29	36	-9,4%	24,1%
ΔΗΜΟΣ Η.Ν. ΨΑΡΩΝ	478	454	416	-5,0%	-8,4%
Ψαρά	478	454	416	-5,0%	-8,4%

Πίνακας Α10.1.2.1: Η πληθυσμιακή εξέλιξη την περίοδο 2001 - 2021 βάσει απογραφών (πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε και ΕΛ.ΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία)

Η αξιολόγηση των πληθυσμιακών μεταβολών εκτέθηκε αναλυτικά στο Κεφάλαιο Α2.1.1. Συνοπτικά, η πόλη της Χίου εμφανίζεται ανθεκτική, σταθεροποιώντας τον πληθυσμό της. Δυναμική ανάπτυξη έχει η περιφερειακή, παραλιακή ζώνη στη Δ.Ε. Αγίου Μηνά (Λευκωνιά - Καρφάς - Πλάκα - Αγία Ερμιόνη). Τάσεις πληθυσμιακής ανάπτυξης αλλά με μικρότερο βαθμό διακρίνεται και στη συνεχόμενη παραλιακή ζώνη εντός της Δ.Ε. Ιωνίας (Μονολιά, Αγ. Αιμιλιανός), η οποία, όμως, έχει πολύ μικρό αριθμό κατοίκων. Πληθυσμιακή μεγέθυνση παρατηρείται σε μια ομάδα ηπειρωτικών οικισμών (Ζυφιάς, Δαφνώνας, Βερβεράτο, Βασιλεώνικο) στη Δ.Ε. Καμποχώρων που βρίσκονται επί του κύριου οδικού δικτύου και πολύ κοντά μεταξύ τους. Οι οικισμοί της ενδοχώρας χάνουν μόνιμους κατοίκους, πλην εκείνων που χωροθετούνται πλησίον της πόλης της Χίου και βρίσκονται υπό την άμεση «επήρειά» της. Αυτό παρατηρείται ακόμη και σε μεγαλύτερους οικισμούς, πρώην έδρες Δήμων (π.χ. Πυργί, Βολισσός, Καρδάμυλα). Σε γενικές γραμμές, λαμβάνοντας υπόψη τα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού, διαπιστώνεται πως η νησιωτικότητα, η ανεργία, οι διαδοχικές κρίσεις (οικονομική, μεταναστευτική, υγειονομική), οι ελλείψεις κοινωνικές και ιδιωτικές εξυπηρετήσεις, οι περιορισμένες ευκαιρίες για εκπαίδευση, απασχόληση, αναψυχή κ.α. έχουν ως

αποτέλεσμα οι νέοι να αναζητούν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, σε άλλες Περιφέρειες.

Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Ηρωικής Νήσου Ψαρών φθίνει με μικρό ρυθμό, αλλά διαχρονικά, ενώ και οι επιμέρους δημογραφικοί δείκτες είναι αρνητικοί.

Στο Δήμο Οινουσσών αναγνωρίζεται πληθυσμιακή αύξηση. Αξιοσημείωτη είναι η καταγραφή κατοίκων παραγωγικών ηλικιών στο Δήμο Οινουσσών που οφείλεται στους σπουδαστές της ΑΕΝ, αλλά και σε νέα νοικοκυριά.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα σενάρια εξέλιξης του πληθυσμού των Δήμων Χίου, Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών, μέσα από τα οποία θα επιλεγεί το προγραμματικό πληθυσμιακό μέγεθος για την περιοχή μελέτης για το χρονικό ορίζοντα εφαρμογής του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Όπως προαναφέρθηκε, οι βασικές υποθέσεις προγραμματικών μεγεθών μέσο-μακροπρόθεσμου χαρακτήρα θα έχουν προοπτική 15ετίας, εκτιμώντας ως χρόνο έναρξης της εφαρμογής των προτάσεων του Τ.Π.Σ. το 2025, δηλαδή, τον προβλεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσης της μελέτης και ως έτος – στόχο το 2040.

Σε αυτό το σημείο σημειώνεται ότι, λόγω του μικρού πληθυσμιακού μεγέθους των οικισμών (οι περισσότεροι οικισμοί με πληθυσμό <150 κατ.), οι ποσοστιαίες μεταβολές παρουσιάζονται σημαντικά μεγεθυμένες. Έτσι, ορισμένα ποσοστά αύξησης φαίνονται υπερβολικά μεγάλα, μόνο επειδή αναφέρονται σε μικρό πληθυσμιακό μέγεθος οικισμού, και πιθανόν να επηρεάζουν και το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος – στόχο 2040.

Σενάριο 1: Σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης

Σε αυτό το εναλλακτικό σενάριο υιοθετείται η μηδενική λύση, δηλαδή η παραδοχή ότι η πληθυσμιακή εξέλιξη των οικισμών των τριών Δήμων θα συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά την τελευταία εικοσαετία (ΜΕΡΜ₂₀₀₁₋₂₀₂₁), με εξαίρεση το Λιμένα Λιθίου και τα Νεκτά, όπου ακολουθήθηκε ο ρυθμός της τελευταίας δεκαετίας (ΜΕΡΜ₂₀₁₁₋₂₀₂₁) διότι είχαν μηδενικό πληθυσμό το 2001. Το εν λόγω σενάριο αντιστοιχίζεται στο σενάριο τάσεων ως μοντέλο ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης που αναφέρεται στην παράγραφο Α10.1.3. Συνεπώς, για το έτος στόχο 2040, προβλέπεται η εκτίμηση του πληθυσμού, όπως παρατίθεται στον Πίνακα Α10.1.2.2 που ακολουθεί.

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	51.695	51.347	50.317	-0,20%	-0,13%	50.160
Δ.Ε. ΧΙΟΥ	25.671	26.850	27.015	0,06%	0,26%	28.357
Δ.Κ. Χίου	25.671	26.850	27.015	0,06%	0,26%	28.357
Χίος	25.671	26.850	27.015	0,06%	0,26%	28.357
Δ.Ε. ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ	2.628	3.242	3.460	0,65%	1,38%	4.493
Δ.Κ. Θυμιανών	2.054	2.606	2.789	0,68%	1,54%	3.730
Αγία Ερμιόνη	187	478	511	0,67%	5,15%	1.328
Θυμιανά	1.523	1.566	1.676	0,68%	0,48%	1.836

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
Καρφάς	237	393	421	0,69%	2,91%	727
Κεραμεία	26	11	12	0,87%	-3,79%	6
Λευκωνιά	52	128	137	0,68%	4,96%	344
Πλάκα	29	30	32	0,65%	0,49%	35
Δ.Κ. Νεοχωρίου	574	636	671	0,54%	0,78%	778
Νεοχώρι	532	587	619	0,53%	0,76%	715
Παραλία Αγίας Φωτεινής	42	49	52	0,60%	1,07%	64
Δ.Ε. ΑΜΑΝΗΣ	1.529	983	946	-0,38%	-2,37%	600
Δ.Κ. Αγίου Γάλακτος	98	38	27	-3,36%	-6,24%	8
Άγιο Γάλα	98	38	27	-3,36%	-6,24%	8
Δ.Κ. Βολισσού	474	313	480	4,37%	0,06%	486
Βολισσός	372	223	342	4,37%	-0,42%	316
Κοσκινάς	12	20	31	4,48%	4,86%	76
Λήμνος	32	7	11	4,62%	-5,20%	4
Λιμιά	27	29	44	4,26%	2,47%	70
Μαναγρός	12	9	14	4,52%	0,77%	16
Σκαριώτης	8	5	8	4,81%	0,00%	8
Χωρή	11	20	30	4,14%	5,14%	78
Δ.Κ. Διευχών	61	20	18	-1,05%	-5,92%	6
Διευχά	55	7	6	-1,53%	-10,49%	1
Κατάβαση	6	13	12	-0,80%	3,53%	23
Δ.Κ. Κεράμου	28	37	13	-9,93%	-3,76%	6
Αγιάσματα (Τ.Κ.Κεράμου)	0	3	1	-10%	-	0
Κέραμος	28	34	12	-9,89%	-4,15%	5
Δ.Κ. Κουρουνίων	79	75	67	-1,12%	-0,82%	57
Εγρηγόρος	27	27	24	-1,17%	-0,59%	21
Κουρούνια	52	48	43	-1,09%	-0,95%	36
Δ.Κ. Λεπτοπόδων	36	37	33	-1,14%	-0,43%	30
Αγιάσματα (Τ.Κ.Λεπτοπόδων)	3	3	3	0,00%	0,00%	3
Λεπτόποδα	33	34	30	-1,24%	-0,48%	27
Δ.Κ. Μελανιού	23	7	7	0,00%	-5,77%	2
Μελανιός	23	7	7	0,00%	-5,77%	2
Δ.Κ. Νέας Ποταμιάς	42	64	32	-6,70%	-1,35%	25
Νέα Ποταμιά	42	64	32	-6,70%	-1,35%	25
Δ.Κ. Νενητουρίων	73	53	39	-3,02%	-3,09%	21
Κοσμάδος	22	16	12	-2,84%	-2,99%	7
Νενητούρια	51	37	27	-3,10%	-3,13%	15
Δ.Κ. Παρπαριάς	257	138	88	-4,40%	-5,22%	32

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
Άγιος Ισίδωρος	81	3	2	-3,97%	-16,89%	0
Παρπαριά	176	135	86	-4,41%	-3,52%	44
Δ.Κ. Πιραμάς	94	40	29	-3,16%	-5,71%	9
Πιραμά	94	40	29	-3,16%	-5,71%	9
Δ.Κ. Πισπιλούντος	21	60	22	-9,55%	0,23%	23
Πισπιλούντα	21	60	22	-9,55%	0,23%	23
Δ.Κ. Τρυπών	116	53	39	-3,02%	-5,30%	14
Εζούσα	21	5	4	-2,21%	-7,96%	1
Τρύπες	95	48	35	-3,11%	-4,87%	14
Δ.Κ. Φυτών	70	17	14	-1,92%	-7,73%	3
Κηπουριές	37	10	8	-2,21%	-7,37%	2
Φυτά	33	7	6	-1,53%	-8,17%	1
Δ.Κ. Χαλάνδρων	57	31	38	2,06%	-2,01%	26
Αφροδίσια	38	19	23	1,93%	-2,48%	14
Χάλανδρα	19	12	15	2,26%	-1,17%	12
Δ.Ε. ΙΩΝΙΑΣ	4.466	3.952	3.566	-1,02%	-1,12%	2.880
Δ.Κ. Καλλιμασιάς	1.062	1.100	987	-1,08%	-0,37%	921
Άγιος Αιμιλιανός	23	52	47	-1,01%	3,64%	93
Βουδότοπος	57	17	15	-1,24%	-6,46%	4
Καλλιμασιά	946	958	860	-1,07%	-0,48%	786
Μονολιά	36	73	65	-1,15%	3,00%	114
Δ.Κ. Νενήτων	1.125	921	927	0,06%	-0,96%	771
Βοκαριά	4	0	0	-	-	0
Γρίδια	98	18	18	0,00%	-8,12%	4
Νένητα	1.023	903	909	0,07%	-0,59%	812
Δ.Κ. Βουνού	271	180	187	0,38%	-1,84%	131
Άγιος Ιωάννης	12	6	6	0,00%	-3,41%	3
Βουνό	247	171	178	0,40%	-1,62%	130
Λιλικάς	12	3	3	0,00%	-6,70%	1
Δ.Κ. Έξω Διδύμας	41	40	32	-2,21%	-1,23%	25
Έξω Διδύμα	41	40	32	-2,21%	-1,23%	25
Δ.Κ. Θολοποταμίου	792	692	671	-0,31%	-0,83%	573
Θολοποτάμι	744	647	627	-0,31%	-0,85%	533
Σκλαβιά	48	45	44	-0,22%	-0,43%	41
Δ.Κ. Καταρράκτη	414	408	340	-1,81%	-0,98%	282
Καταρράκτης	414	408	340	-1,81%	-0,98%	282
Δ.Κ. Κοινής	236	146	97	-4,01%	-4,35%	42
Κοινή	236	146	97	-4,01%	-4,35%	42
Δ.Κ. Μέσα Διδύμας	187	168	138	-1,95%	-1,51%	103

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
Μέσα Διδύμα	187	168	138	-1,95%	-1,51%	103
Δ.Κ. Μυρμηγκίου	86	92	45	-6,90%	-3,19%	24
Μυρμήγκι	86	92	45	-6,90%	-3,19%	24
Δ.Κ. Παγίδος	141	129	76	-5,15%	-3,04%	42
Παγίδα	141	129	76	-5,15%	-3,04%	42
Δ.Κ. Φλατσίων	111	76	66	-1,40%	-2,57%	40
Νεκτά	0	6	5	-1,81%	-	4
Φλάτσια	111	70	61	-1,37%	-2,95%	35
Δ.Ε ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	2.870	2.897	3.014	0,40%	0,25%	3.157
Δ.Κ. Αγίου Γεωργίου Συκούση	758	579	520	-1,07%	-1,87%	364
Άγιος Γεώργιος Συκούσης	758	579	520	-1,07%	-1,87%	364
Δ.Κ. Βαβιλών	246	209	206	-0,14%	-0,88%	174
Βαβίλοι	246	209	206	-0,14%	-0,88%	174
Δ.Κ. Βασιλεωνόικου	371	377	429	1,30%	0,73%	492
Βασιλέωνοικο	371	377	429	1,30%	0,73%	492
Δ.Κ. Βερβεράτου	191	231	225	-0,26%	0,82%	263
Βερβεράτο	191	231	225	-0,26%	0,82%	263
Δ.Κ. Δαφνώνα	311	385	366	-0,50%	0,82%	427
Δαφνώνας	311	385	366	-0,50%	0,82%	427
Δ.Κ. Ζυφιά	149	166	113	-3,77%	-1,37%	87
Ζυφιάς	149	166	113	-3,77%	-1,37%	87
Δ.Κ. Χαλκείου	844	950	1.155	1,97%	1,58%	1.556
Χαλκειό	844	950	1.155	1,97%	1,58%	1.556
Δ.Ε ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ	2.758	2.234	1.897	-1,62%	-1,85%	1.329
Δ.Κ. Καρδαμύλων	1.900	1.643	1.526	-0,74%	-1,09%	1.239
Βλυχάδα	23	23	21	-0,91%	-0,45%	19
Γιόσωνας	22	20	19	-0,51%	-0,73%	17
Καρδάμυλα	871	710	659	-0,74%	-1,38%	506
Μάρμαρο	951	875	813	-0,73%	-0,78%	700
Ναγός	30	0	0	-	-	0
Πυργιά	3	15	14	-0,69%	8,01%	60
Δ.Κ. Αμάδων	306	140	67	-7,10%	-7,31%	16
Αμάδες	246	136	65	-7,12%	-6,44%	18
Παραλία Αμάδων	60	4	2	-6,70%	-15,64%	0
Δ.Κ. Βικίου	104	108	117	0,80%	0,59%	131
Βίκι	69	108	117	0,80%	2,68%	193
Κεραμός	35	0	0	-	-	0
Δ.Κ. Καμπιών	99	50	33	-4,07%	-5,34%	12

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
Καρπιά	99	50	33	-4,07%	-5,34%	12
Δ.Κ. Πιτυούντος	305	257	124	-7,03%	-4,40%	53
Πιτυούς	305	257	124	-7,03%	-4,40%	53
Δ.Κ. Σπαρτούντος	44	36	30	-1,81%	-1,90%	21
Σπαρτούντα	44	36	30	-1,81%	-1,90%	21
Δ.Ε ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ	4.322	3.672	3.384	-0,81%	-1,22%	2.682
Δ.Κ. Πυργίου	1.134	832	1.063	2,48%	-0,32%	1.000
Δότια	46	24	30	2,26%	-2,11%	20
Εμπορείος	56	47	60	2,47%	0,35%	64
Καρύντα	10	6	8	2,92%	-1,11%	6
Πυργί	1.022	755	965	2,48%	-0,29%	914
Δ.Κ. Αρμολίων	595	442	320	-3,18%	-3,05%	178
Αρμόλια	595	442	320	-3,18%	-3,05%	178
Δ.Κ. Βέσσης	230	113	97	-1,52%	-4,22%	43
Βέσσα	230	113	97	-1,52%	-4,22%	43
Δ.Κ. Ελάτας	262	248	274	1,00%	0,22%	286
Ελάτα	262	248	274	1,00%	0,22%	286
Δ.Κ. Καλαμωτής	822	706	589	-1,80%	-1,65%	429
Αλμυρός	3	0	0	-	-	0
Καλαμωτή	725	569	475	-1,79%	-2,09%	318
Κώμη	94	137	114	-1,82%	0,97%	137
Δ.Κ. Λιθίου	463	398	382	-0,41%	-0,96%	318
Λιθί	463	397	381	-0,41%	-0,97%	317
Λιμένας Λιθίου	0	1	1	0,00%	-	1
Δ.Κ. Μεστών	437	437	356	-2,03%	-1,02%	293
Λιμένας	19	72	59	-1,97%	5,83%	173
Μερικούντα	11	13	10	-2,59%	-0,48%	9
Μεστά	393	337	275	-2,01%	-1,77%	196
Τραχύλια	14	15	12	-2,21%	-0,77%	10
Δ.Κ. Ολύμπων	300	376	232	-4,71%	-1,28%	182
Ολύμπιοι	300	376	232	-4,71%	-1,28%	182
Δ.Κ. Πατρικών	79	120	71	-5,11%	-0,53%	64
Πατρικά	79	120	71	-5,11%	-0,53%	64
Δ.Ε ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	7.451	7.517	7.035	-0,66%	-0,29%	6.661
Δ.Κ. Βροντάδου	4.956	5.330	5.268	-0,12%	0,31%	5.583
Βροντάδος	4.934	5.323	5.261	-0,12%	0,32%	5.592
Αίπος	22	7	7	0,00%	-5,56%	2
Δ.Κ. Λαγκάδας	950	856	632	-2,99%	-2,02%	429

Επίπεδο αναφοράς	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΡΜ '11-'21	ΜΕΡΜ '01-'21	Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	2001	2011	2021			
Αγρελωπός	83	96	71	-2,97%	-0,78%	61
Λαγκάδα	867	760	561	-2,99%	-2,15%	371
Δ.Κ. Ανάβατου	4	1	10	25,89%	4,69%	24
Ανάβατος	4	1	10	25,89%	4,69%	24
Δ.Κ. Αυγώνυμων	65	14	27	6,79%	-4,30%	12
Αυγώνυμα	65	14	27	6,79%	-4,30%	12
Δ.Κ. Καρυών	801	668	613	-0,86%	-1,33%	475
Αγία Παρασκευή	16	13	12	-0,80%	-1,43%	9
Άγιος Δημήτριος	16	37	34	-0,84%	3,84%	70
Καρυές	769	618	567	-0,86%	-1,51%	424
Δ.Κ. Σιδηρούντος	37	38	21	-5,76%	-2,79%	12
Σιδηρούντα	37	38	21	-5,76%	-2,79%	12
Δ.Κ. Συκιάδας	638	610	464	-2,70%	-1,58%	343
Παντουκίος	41	48	36	-2,84%	-0,65%	32
Συκιάδα	597	562	428	-2,69%	-1,65%	312
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	808	792	874	0,99%	0,39%	942
Οινούσσεσ	808	792	874	0,99%	0,39%	942
ΔΗΜΟΣ Η.Ν. ΨΑΡΩΝ	478	454	416	-0,87%	-0,69%	365
Ψαρά	478	454	416	-0,87%	-0,69%	365

Πίνακας Α10.1.2.2: Ο εκτιμώμενος πληθυσμός των οικισμών των Δήμων Χίου, Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών για το έτος 2040 στο σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης.

Στο σενάριο μηδενικής λύσης ο Δήμος Χίου εμφανίζει πληθυσμιακή μείωση της τάξης 0,3% σε σχέση με την απογραφή του 2021, δηλαδή πληθυσμό ίσο με 50.160 κατοίκους. Ο Δήμος Οινουσσών εμφανίζει πληθυσμιακή αύξηση 7,7% και ο Δήμος Ηρωικής Νήσου Ψαρών πληθυσμιακή μείωση 12,4%, διαμορφώνοντας το μόνιμο πληθυσμό τους σε 942 και 365 κατοίκους αντίστοιχα.

Το πληθυσμιακό σενάριο της μηδενικής λύσης χαρακτηρίζεται ως συντηρητικό, με δεδομένο ότι δεν λαμβάνεται υπόψη καθόλου η αναπτυξιακή προοπτική που θα προκύψει στο μέλλον, με την εφαρμογή των προτάσεων της παρούσας μελέτης Τ.Π.Σ. και απλά στηρίζεται σε στατιστικά στοιχεία και μόνο. Γίνεται προβολή στο μέλλον των τάσεων εξέλιξης του πληθυσμού που έχουν ήδη καταγραφεί στο πρόσφατο παρελθόν και με την παραδοχή βέβαια ότι δεν θα προκύψει καμιά δυναμική στους μελετώμενους Δήμους και κανένας αναπτυξιακός παράγοντας δε θα είναι σε θέση να τους επηρεάσει θετικά.

Σενάριο 2: Σενάριο δυναμικής παρέμβασης

Στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης υιοθετείται η παραδοχή ότι θα προκύψει μία άκρως θετική πληθυσμιακή εξέλιξη των οικισμών των Δήμων, η οποία θα συνοδεύεται ταυτόχρονα από σημαντική βελτίωση των αντίστοιχων δημογραφικών

δεικτών (π.χ. αύξηση αριθμού γεννήσεων, αύξηση της βάσης της πυραμίδας κ.λπ.). Αυτό θα συνδυαστεί με νέες θέσεις εργασίας, όπως αυτές θα προκύψουν από τη ραγδαία ανάπτυξη και των τριών τομέων παραγωγής, και παράλληλα, με μείωση της μετανάστευσης, εσωτερικής και εξωτερικής, με στροφή των νέων σε ακαδημαϊκές σπουδές στις οποίες θα παρέχονται οι προϋποθέσεις να γνωρίσουν γνωστικά αντικείμενα σχετικά με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της περιοχής στον τριτογενή τομέα, την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στους λοιπούς τομείς κ.λπ. Σε περίπτωση κατά την οποία συμβούν ταυτόχρονα όλα τα παραπάνω, τότε η αύξηση του πληθυσμού αναμένεται ιδιαίτερα δυναμική και εκτιμάται βάσει των παρακάτω παραδοχών:

- Για την πόλη της Χίου, η οποία παρουσιάζει πληθυσμιακή αύξηση κατά την περίοδο της τελευταίας εικοσαετίας 2001-2021, προσομοιάζεται η πληθυσμιακή της εξέλιξη με αυτή της Δ.Κ. Μυτιλήνης για την περίοδο 1991-2001 ($MEPM_{1991-2001}$ ισούται με 1,5% περίπου), καθώς εντοπίζονται παρόμοια αναπτυξιακά και δημογραφικά χαρακτηριστικά, η οποία υπολογίζεται σε 15% περίπου για την δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 33%.
- Για τους παραλιακούς οικισμούς έγιναν υποομάδες. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι άνω των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Καρφά για την περίοδο 2001-2011 ($MEPM_{2001-2011}$ ισούται με 5,2%), η οποία υπολογίζεται σε 66% για την δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 162%. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι κάτω ή ίσοι των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Άγιου Αιμιλιανού για την περίοδο 2001-2011 ($MEPM_{2001-2011}$ ισούται με 8,5%) που ισούται με 126% για τη δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 371%. Όσοι παρουσιάζουν μείωση την τελευταία εικοσαετία, υιοθετείται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός του κάθε οικισμού επανακάμπτει, με στρογγυλοποίηση προς τα άνω, στα επίπεδα των μέγιστων τιμών που έχουν καταγραφεί μεταξύ των απογραφών 1981-2021.
- Η παραπάνω ομαδοποίηση ακολουθήθηκε και στους λοιπούς ηπειρωτικούς οικισμούς και οικιστικές θέσεις. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι άνω των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Χαλκειού για την περίοδο 1981-1991 ($MEPM_{1981-1991}$ ισούται με 4,7%) που ισούται με 59% περίπου για τη δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 υπολογίζεται ίση με 141%. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι κάτω ή ίσοι των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Χωρής για την περίοδο 2001-2011 ($MEPM_{2001-2011}$ ισούται με 6,2%) που είναι ίση με 82% για την δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 ισούται με 211%. Όσοι παρουσιάζουν μείωση την τελευταία εικοσαετία, υιοθετείται η παραδοχή ότι ο πληθυσμός του κάθε οικισμού επανακάμπτει, με στρογγυλοποίηση προς τα άνω,

στα επίπεδα των μέγιστων τιμών που έχουν καταγραφεί μεταξύ των απογραφών 1981-2021.

- Για τους οικισμούς και τις οικιστικές θέσεις του Δ. Οινουσσών, που παρουσιάζει αύξηση κατά την περίοδο της τελευταίας εικοσαετίας 2001-2021, υιοθετείται η παραδοχή ότι θα ακολουθήσουν την πληθυσμιακή μεταβολή των Οινουσσών κατά τη δεκαετία 1991-2001 (MEPM₁₉₉₁₋₂₀₀₁ ισούται με 3,5%) που είναι ίση με 41% και με αναγωγή στη περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 92%.
- Για τον οικισμό των Ψαρών, ο οποίος παρουσιάζει μείωση κατά την περίοδο 2001-2021, υιοθετείται η μειωμένη κατά 50% πληθυσμιακή αύξηση των Οινουσσών. Επομένως, στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει αύξηση των Ψαρών ίση με 46%.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις των οικισμών όπου δεν ήταν εφικτός ο υπολογισμός της μεταβολής 2001-2021, για την κατάταξη τους σε τάση αύξησης ή μείωσης λήφθηκε υπόψη η αμέσως προηγούμενη μεταβολή.

Το συγκεκριμένο σενάριο και οι παραδοχές του στηρίζονται σε υποθέσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν όλες αθροιστικά κατά την ίδια χρονική περίοδο. Συνεπώς, το εν λόγω σενάριο κρίνεται ως μαξιμαλιστικό και έχει λιγότερες πιθανότητες να προκύψει, λαμβάνοντας υπόψη και τους ρυθμούς υλοποίησης των έργων στη χώρα μας.

Σενάριο 3: Σενάριο ήπιας παρέμβασης

Το σενάριο ήπιας παρέμβασης σε πληθυσμιακό επίπεδο ουσιαστικά στηρίζεται στην αντίληψη ότι οι προτάσεις του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου που θα εγκριθεί το 2025 θα ξεκινήσουν να εφαρμόζονται και να υλοποιούνται σταδιακά. Γίνεται η παραδοχή ότι θα υπάρχει θετική πληθυσμιακή και δημογραφική εξέλιξη για όλους τους οικισμούς της περιοχής μελέτης, αφού το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο θα συμβάλλει σε ενιαία οικονομική ανάπτυξη, προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και πλεονεκτήματα και στη διαμόρφωση των αναγκαίων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων κοινόχρηστων και κοινωφελών εξυπηρετήσεων. Συνεπώς, η παροχή περισσότερων και ποιοτικών θέσεων εργασίας από τη μία πλευρά και η παροχή ικανοποιητικού επιπέδου ποιότητας ζωής από την άλλη στους μελετώμενους Δήμους θα δώσει ώθηση στην πληθυσμιακή αύξηση των οικισμών τους. Σημειώνεται ότι καθοριστικοί παράγοντες συγκράτησης πληθυσμού (τους οποίους θα ρυθμίσει το Τ.Π.Σ.), αποτελούν, αφενός η χωρητικότητα των οικιστικών υποδοχέων (διαθέσιμα οικόπεδα), σε συνδυασμό με τυχόν νέες οικιστικές επεκτάσεις, προς αυτόν το σκοπό, όπου απαιτηθεί, αφετέρου η εξασφάλιση των νέων βιώσιμων και σταθερών θέσεων εργασίας, σε εγγύτητα με τους οικιστικούς υποδοχείς (εξασφάλιση στέγης και εργασίας).

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης - πόλη Χίου														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	ΜΕΡΜ 1991-2001 Δ.Κ. Μυτιλήνης		
Δ.Ε ΧΙΟΥ														
Δ.Κ Χίου														
Χίος	24.079	25.231	25.671	26.850	27.015	5%	2%	5%	1%	5%	12%	33%		35.848

Πίνακας Α10.1.2.3: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός της πόλης Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης.

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Ε ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ														
Δ.Κ. Θυμιανών														
Αγία Ερμιόνη	30	126	187	478	511	320%	48%	156%	7%	173%	1603%		162%	1.339
Καρφάς	50	74	237	393	421	48%	220%	66%	7%	78%	742%		162%	1.103
Κεραμεία	0	0	26	11	12	-	-	-58%	9%	-54%	-			35
Λευκωνιά	0	0	52	128	137	-	-	146%	7%	163%	-	371%		645
Πλάκα	0	0	29	30	32	-	-	3%	7%	10%	-	371%		151
Τ.Κ. Νεοχωρίου														
Παραλία Αγ. Φωτεινής	49	41	42	49	52	-16%	2%	17%	6%	24%	6%	371%		245
Δ.Ε ΑΜΑΝΗΣ														
Τ.Κ. Βολισσού														

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Κοσκινάς	0	3	12	20	31	-	300%	67%	55%	158%	-	371%		146
Λήμνος	0	15	32	7	11	-	113%	-78%	57%	-66%	-			35
Λιμιά	35	21	27	29	44	-40%	29%	7%	52%	63%	26%	371%		207
Μαναγρός	0	0	12	9	14	-	-	-25%	56%	17%	-	371%		66
Τ.Κ. Κεράμου														
Αγιάσματα (Τ.Κ.Κεράμου)	Υπολογίζεται στην Δ.Κ. Λεπτοπόδων													
Τ.Κ. Λεπτοπόδων														
Αγιάσματα (Τ.Κ.Λεπτοπόδων)	0	37	3	6	4	-	-92%	100%	-33%	33%	-	371%		19
Τ.Κ. Παρπαριάς														
Αγιος Ισίδωρος	0	1	81	3	2	-	8000%	-96%	-33%	-98%	-			90
Τ.Κ. Τρυπών														
Εζούσα	0	2	21	5	4	-	950%	-76%	-20%	-81%	-			30
Δ.Ε ΙΩΝΙΑΣ														
Δ.Κ. Καλλιμασιάς														
Αγιος Αιμιλιανός	13	57	23	52	47	338%	-60%	126%	-10%	104%	262%	371%		221
Μονολιά	0	0	36	73	65	-	-	103%	-11%	81%	-	371%		306
Δ.Κ. Νενήτων														
Βοκαριά	0	8	4	0	0	-	-50%	-100%	-	-100%	-			15
Γρίδια	4	54	98	18	18	1250%	81%	-82%	0%	-82%	350%			105
Δ.Κ. Βουνού														
Αγιος Ιωάννης	0	12	12	6	6	-	0%	-50%	0%	-50%	-			20

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Λιλικάς	0	0	12	3	3	-	-	-75%	0%	-75%	-			20
Δ.Κ. Καταρράκτη														
Καταρράκτης	452	442	414	408	340	-2%	-6%	-1%	-17%	-18%	-25%			460
Δ.Κ. Φλατσίων														
Νεκτά	0	0	0	6	5	-	-	-	-17%	-	-	371%		15
Δ.Ε ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ														
Δ.Κ. Καρδαμύλων														
Βλυχάδα	2	18	23	23	21	800%	28%	0%	-9%	-9%	950%			30
Γιόσωνας	7	5	22	20	19	-29%	340%	-9%	-5%	-14%	171%			30
Ναγός	40	6	30	0	0	-85%	400%	-100%	-	-100%	-100%			50
Πυργιά	0	8	3	15	14	-	-63%	400%	-7%	367%	-	371%		66
Δ.Κ. Αμάδων														
Παραλία Αμάδων	0	0	60	4	2	-	-	-93%	-50%	-97%	-			70
Δ.Κ. Βικίου														
Κεραμός	0	6	35	0	0	-	483%	-100%		-100%	-			45
Δ.Ε ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ														
Δ.Κ. Πυργίου														
Εμπορείος	24	78	56	47	60	225%	-28%	-16%	28%	7%	150%			283
Καρύντα	0	13	10	6	8	-	-23%	-40%	33%	-20%	-			20
Δ.Κ. Καλαμωτής														
Αλμυρός	0	0	3	0	0	-	-	-100%	-	-100%	-			10

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Κώμη	20	77	94	137	114	285%	22%	46%	-17%	21%	470%			537
Δ.Κ. Λιθίου														
Λιμένας Λιθίου	0	3	0	1	1	-	-100%	-	0%	-	-			10
Δ.Κ. Μεστών														
Λιμένας	87	47	19	72	59	-46%	-60%	279%	-18%	211%	-32%			278
Μερικούντα	0	14	11	13	10	-	-21%	18%	-23%	-9%	-			20
Τραχύλια	0	36	14	15	12	-	-61%	7%	-20%	-14%	-			45
Δ.Ε ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ														
Δ.Κ. Βροντάδου														
Βροντάδος	3.979	4.620	4.934	5.323	5.261	16%	7%	8%	-1%	7%	32%		162%	13.784
Δ.Κ. Λαγκάδας														
Λαγκάδα	744	990	867	760	561	33%	-12%	-12%	-26%	-35%	-25%			1.000
Δ.Κ. Συκιάδας														
Παντουκίος	42	71	41	48	36	69%	-42%	17%	-25%	-12%	-14%			80

Πίνακας Α10.1.2.4: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός των παραλιακών οικισμών Δήμου Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης.

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040	
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων		
Δ.Ε ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ															
Δ.Κ. Θυμιανών															
Θυμιανά	1.572	1.523	1.523	1.566	1.676	-3%	0%	3%	7%	10%	7%		141%	4.039	
Δ.Κ. Νεοχωρίου															
Νεοχώρι	538	553	532	587	619	3%	-4%	10%	5%	16%	15%		141%	1.492	
Δ.Ε ΑΜΑΝΗΣ															
Δ.Κ. Αγίου Γάλακτος															
Άγιο Γάλα	57	108	98	38	27	89%	-9%	-61%	-29%	-72%	-53%			115	
Δ.Κ. Βολισσού															
Βολισσός	479	332	372	223	342	-31%	12%	-40%	53%	-8%	-29%			485	
Σκαριώτης	0	1	8	5	8	-	700%	-38%	60%	0%	-	211%		25	
Χωρή	0	0	11	20	30	-	-	82%	50%	173%	-	211%		93	
Δ.Κ. Διευχών															
Διευχά	16	21	55	7	6	31%	162%	-87%	-14%	-89%	-63%			65	
Κατάβαση	27	15	6	13	12	-44%	-60%	117%	-8%	100%	-56%	211%		37	
Δ.Κ. Κεράμου															
Κέραμος	34	24	28	34	12	-29%	17%	21%	-65%	-57%	-65%			40	
Δ.Κ. Κουρουνίων															
Εγρηγόρος	43	19	27	27	24	-56%	42%	0%	-11%	-11%	-44%			50	
Κουρούνια	116	69	52	48	43	-41%	-25%	-8%	-10%	-17%	-63%			125	
Δ.Κ. Λεπτοπόδων															
Λεπτόποδα	33	0	33	34	30	-100%	-	3%	-12%	-9%	-9%			40	

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Μελανιού														
Μελανιός	27	18	23	7	7	-33%	28%	-70%	0%	-70%	-74%			35
Δ.Κ. Νέας Ποταμιάς														
Νέα Ποταμιά	136	95	42	64	32	-30%	-56%	52%	-50%	-24%	-76%			145
Δ.Κ. Νενητούριων														
Κοσμάδος	32	24	22	16	12	-25%	-8%	-27%	-25%	-45%	-63%			40
Νενητούρια	70	58	51	37	27	-17%	-12%	-27%	-27%	-47%	-61%			80
Δ.Κ. Παρπαριάς														
Παρπαριά	156	177	176	135	86	13%	-1%	-23%	-36%	-51%	-45%			185
Δ.Κ. Πιραμάς														
Πιραμά	71	60	94	40	29	-15%	57%	-57%	-28%	-69%	-59%			100
Δ.Κ. Πισπιλούντος														
Πισπιλούντα	96	83	21	60	22	-14%	-75%	186%	-63%	5%	-77%	211%		68
Δ.Κ. Τρυπών														
Τρύπες	54	63	95	48	35	17%	51%	-49%	-27%	-63%	-35%			105
Δ.Κ. Φυτών														
Κηπουριές	42	28	37	10	8	-33%	32%	-73%	-20%	-78%	-81%			50
Φυτά	86	36	33	7	6	-58%	-8%	-79%	-14%	-82%	-93%			95
Δ.Κ. Χαλάνδρων														
Αφροδίσια	19	16	38	19	23	-16%	138%	-50%	21%	-39%	21%			45
Χάλανδρα	33	27	19	12	15	-18%	-30%	-37%	25%	-21%	-55%			40

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Ε. ΙΩΝΙΑΣ														
Δ.Κ. Καλλιμασιάς														
Βουδότοπος	0	0	57	17	15	-	-	-70%	-12%	-74%	-			65
Καλλιμασιά	1.040	1.039	946	958	860	0%	-9%	1%	-10%	-9%	-17%			1.050
Δ.Κ. Νενήτων														
Νένητα	986	1.053	1.023	903	909	7%	-3%	-12%	1%	-11%	-8%			1.060
Βουνό	309	276	247	171	178	-11%	-11%	-31%	4%	-28%	-42%			315
Δ.Κ. Έξω Διδύμας														
Έξω Διδύμα	90	74	41	40	32	-18%	-45%	-2%	-20%	-22%	-64%			100
Δ.Κ. Θολοποταμίου														
Θολοποτάμι	608	633	744	647	627	4%	18%	-13%	-3%	-16%	3%			750
Σκλαβιά	43	40	48	45	44	-7%	20%	-6%	-2%	-8%	2%			55
Δ.Κ. Κοινής														
Κοινή	226	228	236	146	97	1%	4%	-38%	-34%	-59%	-57%			245
Δ.Κ. Μέσα Διδύμας														
Μέσα Διδύμα	244	249	187	168	138	2%	-25%	-10%	-18%	-26%	-43%			255
Δ.Κ. Μυρμηγκίου														
Μυρμηγκί	92	87	86	92	45	-5%	-1%	7%	-51%	-48%	-51%			100
Δ.Κ. Παγίδας														
Παγίδα	112	78	141	129	76	-30%	81%	-9%	-41%	-46%	-32%			150
Δ.Κ. Φλατσίων														

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Φλάτσια	131	107	111	70	61	-18%	4%	-37%	-13%	-45%	-53%			140
Δ.Ε ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ														
Δ.Κ. Αγ. Γεωργίου Συκούση														
Άγιος Γεώργιος Συκούσης	878	775	758	579	520	-12%	-2%	-24%	-10%	-31%	-41%			885
Δ.Κ. Βαβιλών														
Βαβίλοι	205	179	246	209	206	-13%	37%	-15%	-1%	-16%	0%			255
Δ.Κ. Βασιλεωνοίκου														
Βασιλεώνικο	350	399	371	377	429	14%	-7%	2%	14%	16%	23%		141%	1.034
Δ.Κ. Βερβεράτου														
Βερβεράτο	210	328	191	231	225	56%	-42%	21%	-3%	18%	7%		141%	542
Δ.Κ. Δαφνώννα														
Δαφνώννας	359	340	311	385	366	-5%	-9%	24%	-5%	18%	2%		141%	882
Δ.Κ. Ζυφιά														
Ζυφιάς	194	149	149	166	113	-23%	0%	11%	-32%	-24%	-42%			200
Δ.Κ. Χαλκείου														
Χαλκείο	588	933	844	950	1.155	59%	-10%	13%	22%	37%	96%		141%	2.784
Δ.Ε ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ														
Δ.Κ. Καρδαμύλων														
Καρδάμυλα	717	941	871	710	659	31%	-7%	-18%	-7%	-24%	-8%			955
Μάρμαρο	1.131	1.241	951	875	813	10%	-23%	-8%	-7%	-15%	-28%			1.250

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Αμάδων														
Αμάδες	223	156	246	136	65	-30%	58%	-45%	-52%	-74%	-71%			300
Δ.Κ. Βικίου														
Βίκι	210	189	69	108	117	-10%	-63%	57%	8%	70%	-44%	211%		364
Δ.Κ. Καμπιών														
Καμπιά	118	142	99	50	33	20%	-30%	-49%	-34%	-67%	-72%			150
Δ.Κ. Πιτυούντος														
Πιτυούς	269	290	305	257	124	8%	5%	-16%	-52%	-59%	-54%			315
Δ.Κ. Σπαρτούντος														
Σπαρτούντα	56	59	44	36	30	5%	-25%	-18%	-17%	-32%	-46%			65
Δ.Ε ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ														
Δ.Κ. Πυργίου														
Δότια	0	4	46	24	30	-	1050%	-48%	25%	-35%	-			55
Πυργί	1.204	1.139	1.022	755	965	-5%	-10%	-26%	28%	-6%	-20%			1.215
Δ.Κ. Αρμολίων														
Αρμόλια	440	518	595	442	320	18%	15%	-26%	-28%	-46%	-27%			605
Δ.Κ. Βέσσης														
Βέσσα	254	347	230	113	97	37%	-34%	-51%	-14%	-58%	-62%			355
Δ.Κ. Ελάτας														
Ελάτα	335	311	262	248	274	-7%	-16%	-5%	10%	5%	-18%		141%	660
Δ.Κ. Καλαμωτής														
Καλαμωτή	838	881	725	569	475	5%	-18%	-22%	-17%	-34%	-43%			890

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040	
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων		
Δ.Κ. Λιθίου															
Λιθί	437	432	463	397	381	-1%	7%	-14%	-4%	-18%	-13%			470	
Δ.Κ. Μεστών															
Μεστά	400	337	393	337	275	-16%	17%	-14%	-18%	-30%	-31%			410	
Δ.Κ. Ολύμπων															
Ολύμπιοι	385	349	300	376	232	-9%	-14%	25%	-38%	-23%	-40%			395	
Δ.Κ. Πατρικών															
Πατρικά	138	118	79	120	71	-14%	-33%	52%	-41%	-10%	-49%			145	
Δ.Ε ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ															
Δ.Κ. Βροντάδου															
Αίπος	0	0	22	7	7	-	-	-68%	0%	-68%	-			30	
Δ.Κ. Λαγκάδας															
Αγρελωπός	116	127	83	96	71	9%	-35%	16%	-26%	-14%	-39%			135	
Δ.Κ. Ανάβατου															
Ανάβατος	15	11	4	1	10	-27%	-64%	-75%	900%	150%	-33%	211%		31	
Δ.Κ. Αυγώνυμων															
Αυγώνυμα	21	20	65	14	27	-5%	225%	-78%	93%	-58%	29%			75	
Δ.Κ. Καρυών															
Αγία Παρασκευή	0	13	16	13	12	-	23%	-19%	-8%	-25%	-			25	
Άγιος Δημήτριος	0	17	16	37	34	-	-6%	131%	-8%	113%	-	211%		106	
Καρυές	620	691	769	618	567	11%	11%	-20%	-8%	-26%	-9%			775	

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Σιδηρούντος														
Σιδηρούντα	79	56	37	38	21	-29%	-34%	3%	-45%	-43%	-73%			85
Δ.Κ. Συκιάδας														
Συκιάδα	542	661	597	562	428	22%	-10%	-6%	-24%	-28%	-21%			670

Πίνακας Α10.1.2.5: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός των λοιπών ηπειρωτικών οικισμών Δήμου Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης.

Σενάριο Δυναμικής παρέμβασης- Δήμοι Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040	
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021			
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ														
Οινούσσεις	677	573	808	792	874	-15%	41%	-2%	10%	8%	29%	92%	1.678	
Κάστρο	26	40	32	29	36	54%	-20%	-9%	24%	13%	39%			
ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ														
Ψαρά	460	472	478	454	416	3%	1%	-5%	-8%	-13%	-10%	46%	651	

Πίνακας Α10.1.2.6: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός των οικισμών Δήμων Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών για το έτος 2040 στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης.

Στο εν λόγω σενάριο γίνονται οι παρακάτω παραδοχές για τον υπολογισμό του πληθυσμού του Δήμου για το έτος 2040:

- Για την πόλη της Χίου, η οποία παρουσιάζει πληθυσμιακή αύξηση κατά την περίοδο της τελευταίας εικοσαετίας 2001-2021, προσομοιάζεται η πληθυσμιακή της εξέλιξη με αυτή της Δ.Κ. Μυτιλήνης για την περίοδο 1981-1991 ($MEPM_{1981-1991}$ ισούται με 0,65%), η οποία υπολογίζεται σε 7% περίπου για την δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 13%.
- Για τους παραλιακούς οικισμούς έγιναν υποομάδες. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι άνω των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Βροντάδου για την περίοδο 1981-1991 ($MEPM_{1981-1991}$ ισούται με 1,5%) η οποία υπολογίζεται σε 16% για τη δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 33%. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι κάτω ή ίσοι των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Εμπορείου για την περίοδο 2011-2021 ($MEPM_{2011-2021}$ ισούται με 2,5%) που ισούται με 28% για τη δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει ίση με 59%. Όσοι παρουσιάζουν μείωση την τελευταία εικοσαετία, υιοθετείται η παραδοχή ότι θα ενισχυθούν δημογραφικά ανακτώντας τον πληθυσμό τους στα επίπεδα του μέσου όρου που κατέγραψαν μεταξύ των απογραφών 1981-2021.
- Η παραπάνω ομαδοποίηση ακολουθήθηκε και στους λοιπούς ηπειρωτικούς οικισμούς και οικιστικές θέσεις. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι άνω των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Δαφνώνα για την περίοδο 2001-2011 ($MEPM_{2001-2011}$ ισούται με 2,2%) που ισούται με 24% περίπου για την δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 υπολογίζεται ίση με 50%. Όσοι παρουσιάζουν αύξηση την τελευταία εικοσαετία και ταυτόχρονα είναι κάτω ή ίσοι των 150 κατοίκων (απογραφή 2021), προσομοιάζεται η πληθυσμιακή τους εξέλιξη με αυτήν του οικισμού Βικίου για την περίοδο 2001-2011 ($MEPM_{2001-2011}$ ισούται με 4,6%) που είναι ίση με 57% για τη δεκαετία και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 ισούται με 134%. Όσοι παρουσιάζουν μείωση την τελευταία εικοσαετία, υιοθετείται η παραδοχή ότι θα ενισχυθούν δημογραφικά, ανακτώντας τον πληθυσμό τους στα επίπεδα του μέσου όρου που κατέγραψαν μεταξύ των απογραφών 1981-2021.
- Για τους οικισμούς και τις οικιστικές θέσεις του Δ. Οινουσσών, που παρουσιάζει αύξηση κατά την περίοδο της τελευταίας εικοσαετίας 2001-2021, υιοθετείται η παραδοχή ότι θα ακολουθήσει το μέσο όρο των πληθυσμιακών μεταβολών του οικισμού των Οινουσσών στις δεκαετίες 1991-2001 και 2011-2021 (Μ.Ο. $MEPM_{1991-2001}$ και $MEPM_{2011-2021}$ ισούται με 2,3% περίπου) που ισούται με 26% και με αναγωγή στην περίοδο 2021-2040 είναι ίση με 52%.
- Για τον οικισμό των Ψαρών, ο οποίος παρουσιάζει μείωση κατά την περίοδο 2001-2021, υιοθετείται η μειωμένη κατά 50% πληθυσμιακή αύξηση των

Οινουσσών. Επομένως, στην περίοδο 2021-2040 προκύπτει αύξηση των Ψαρών ίση με 26%.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις των οικισμών όπου δεν ήταν εφικτός ο υπολογισμός της μεταβολής 2001-2021, για την κατάταξη τους σε τάση αύξησης ή μείωσης, λήφθηκε υπόψη η αμέσως προηγούμενη μεταβολή.

Το σενάριο ήπιας παρέμβασης βασίζεται και στοχεύει στην συγκράτηση του πληθυσμού.

Από τα παραπάνω, αποτελεί εκτίμηση της παρούσας μελέτης ότι ο μόνιμος πληθυσμός των περίπου 50.300 κατοίκων του Δήμου Χίου (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2021) θα εξελιχθεί σε περίπου 62.100 κατοίκους το έτος 2040, του Δήμου Οινουσσών από 874 κατοίκους σε περίπου 1.300 και των Ψαρών από 416 σε 570 περίπου κατοίκους. Τα πληθυσμιακά αυτά μεγέθη αποτελούν μια πιο εξορθολογισμένη έκδοση και πιο ρεαλιστική εκδοχή, συγκριτικά με το σενάριο δυναμικής ανάπτυξης, για την πληθυσμιακή εξέλιξη της περιοχής μελέτης για την επόμενη 15ετία μετά το πέρας της μελέτης.

A10.1.3 Ανάπτυξη σεναρίων μοντέλων ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης

Στην εν λόγω παράγραφο εξετάζονται τα εναλλακτικά σενάρια μοντέλων ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης για τους μελετώμενους Δήμους. Λαμβάνονται υπόψη τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και οι δυνατότητες της περιοχής μελέτης, οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει, τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της, αλλά και οι αδυναμίες της, όπως επισημάνθηκαν αναλυτικά στην παράγραφο Α9.7 στην ανάλυση SWOT, καθώς επίσης και οι κατευθύνσεις από τα υπερκείμενα πλαίσια σχεδιασμού.

Τα εναλλακτικά σενάρια που εξετάζονται στις επόμενες παραγράφους συνοψίζονται επιγραμματικά ως εξής:

- Το Σενάριο Τάσεων ή Μηδενικής Λύσης, το οποίο δεν προβλέπει οργανωμένες παρεμβάσεις στην περιοχή μελέτης από το Τ.Π.Σ. και υιοθετεί την παραδοχή ότι θα διατηρηθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Στηρίζεται, στην προβολή στο μέλλον των σημερινών τάσεων, θεωρώντας ως δεδομένο ότι δεν θα υλοποιηθεί καμία χωρικά οργανωμένη αναπτυξιακή παρέμβαση ή πρόταση και ότι η κατάσταση θα παραμείνει ως έχει. Η όποια αναπτυξιακή παρέμβαση θα γίνεται χωρίς προγραμματισμό και με κίνδυνο να προκληθούν στο μέλλον συγκρούσεις χρήσεων γης, υποβάθμιση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος, αλλά και προβλήματα στις τοπικές κοινωνίες ως προς παραμέτρους που σχετίζονται με τη συνοχή τους.

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης - πόλη Χίου													
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	ΜΕΡΜ 1981-1991 Δ.Κ. Μυτιλήνης	
Δ.Ε ΧΙΟΥ													
Δ.Κ Χίου													
Χίος	24.079	25.231	25.671	26.850	27.015	5%	2%	5%	1%	5%	12%	13%	30.554

Πίνακας Α10.1.2.7: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός της πόλης Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο ήπιας παρέμβασης.

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Ε ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ														
Δ.Κ. Θυμιανών														
Αγία Ερμιόνη	30	126	187	478	511	320%	48%	156%	7%	173%	1603%		33%	680
Καρφάς	50	74	237	393	421	48%	220%	66%	7%	78%	742%		33%	560
Κεραμεία	0	0	26	11	12			-58%	9%	-54%				16
Λευκωνιά	0	0	52	128	137			146%	7%	163%		59%		218
Πλάκα	0	0	29	30	32			3%	7%	10%		59%		51
Δ.Κ. Νεοχωρίου														
Παραλία Αγ. Φωτεινής	49	41	42	49	52	-16%	2%	17%	6%	24%	6%	59%		83
Δ.Ε ΑΜΑΝΗΣ														

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Βολισσού														
Κοσκινιάς	0	3	12	20	31		300%	67%	55%	158%		59%		49
Λήμνος	0	15	32	7	11		113%	-78%	57%	-66%				16
Λιμιά	35	21	27	29	44	-40%	29%	7%	52%	63%	26%	59%		70
Μαναγρός	0	0	12	9	14			-25%	56%	17%		59%		22
Δ.Κ. Κεράμου														
Αγιάσματα (Τ.Κ.Κεράμου)	Υπολογίζεται στην Δ.Κ. Λεπτοπόδων													
Δ.Κ. Λεπτοπόδων														
Αγιάσματα (Τ.Κ.Λεπτοπόδων)	0	37	3	6	4		-92%	100%	-33%	33%		59%		6
Δ.Κ. Παρπαριάς														
Άγιος Ισίδωρος	0	1	81	3	2		8000%	-96%	-33%	-98%				22
Δ.Κ. Τρυπών														
Εζούσα	0	2	21	5	4		950%	-76%	-20%	-81%				8
Δ.Ε ΙΩΝΙΑΣ														
Δ.Κ. Καλλιμασιάς														
Άγιος Αιμιλιανός	13	57	23	52	47	338%	-60%	126%	-10%	104%	262%	59%		75
Μονολιά	0	0	36	73	65			103%	-11%	81%		59%		103
Δ.Κ. Νενήτων														
Βοκαριά	0	8	4	0	0		-50%	-100%		-100%				3
Γρίδια	4	54	98	18	18	1250%	81%	-82%	0%	-82%	350%			47
Δ.Κ. Βουνού														

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί

Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Άγιος Ιωάννης	0	12	12	6	6		0%	-50%	0%	-50%				9
Λιλικάς	0	0	12	3	3			-75%	0%	-75%				6
Δ.Κ. Καταρράκτη														
Καταρράκτης	452	442	414	408	340	-2%	-6%	-1%	-17%	-18%	-25%			411
Δ.Κ. Φλατσίων														
Νεκτά	0	0	0	6	5				-17%					6
Δ.Ε ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ														
Δ.Κ. Καρδαμύλων														
Βλυχάδα	2	18	23	23	21	800%	28%	0%	-9%	-9%	950%			17
Γιόσωνας	7	5	22	20	19	-29%	340%	-9%	-5%	-14%	171%			15
Ναγός	40	6	30	0	0	-85%	400%	-100%		-100%	-100%			15
Πυργιά	0	8	3	15	14		-63%	400%	-7%	367%		59%		22
Δ.Κ. Αμάδων														
Παραλία Αμάδων	0	0	60	4	2			-93%	-50%	-97%				22
Δ.Κ. Βικίου														
Κεραμός	0	6	35	0	0		483%	-100%		-100%				10
Δ.Ε ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ														
Δ.Κ. Πυργίου														
Εμπορείος	24	78	56	47	60	225%	-28%	-16%	28%	7%	150%	59%		95
Καρύντα	0	13	10	6	8		-23%	-40%	33%	-20%				9

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης - Παραλιακοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		Εκτίμηση πληθυσμού 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Καλαμωτής														
Αλμυρός	0	0	3	0	0			-100%		-100%				1
Κώμη	20	77	94	137	114	285%	22%	46%	-17%	21%	470%	59%		181
Δ.Κ. Λιθίου														
Λιμένας Λιθίου	0	3	0	1	1		-100%		0%					1
Δ.Κ. Μεστών														
Λιμένας	87	47	19	72	59	-46%	-60%	279%	-18%	211%	-32%	59%		94
Μερικούντα	0	14	11	13	10		-21%	18%	-23%	-9%				12
Τραχύλια	0	36	14	15	12		-61%	7%	-20%	-14%				19
Δ.Ε ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ														
Δ.Κ. Βροντάδου														
Βροντάδος	3.979	4.620	4.934	5.323	5.261	16%	7%	8%	-1%	7%	32%		33%	6.997
Δ.Κ. Λαγκάδας														
Λαγκάδα	744	990	867	760	561	33%	-12%	-12%	-26%	-35%	-25%			795
Δ.Κ. Συκιάδας														
Παντουκιός	42	71	41	48	36	69%	-42%	17%	-25%	-12%	-14%			49

Πίνακας Α10.1.2.8: Ο εκτιμώμενοι πληθυσμοί των παραλιακών οικισμών του Δήμου Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο ήπιας παρέμβασης.

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ														
Δ.Ε ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ														
Δ.Κ. Θυμιανών														
Θυμιανά	1.572	1.523	1.523	1.566	1.676	-3%	0%	3%	7%	10%	6,62%		50%	2.514
Δ.Κ. Νεοχωρίου														
Νεοχώρι	538	553	532	587	619	3%	-4%	10%	5%	16%	15,06%		50%	929
Δ.Ε ΑΜΑΝΗΣ														
Δ.Κ. Αγίου Γάλακτος														
Άγιο Γάλα	57	108	98	38	27	89%	-9%	-61%	-29%	-72%	-52,63%			66
Δ.Κ. Βολισσού														
Βολισσός	479	332	372	223	342	-31%	12%	-40%	53%	-8%	-28,60%			350
Σκαριώτης	0	1	8	5	8	#DIV/0!	700%	-38%	60%	0%	#DIV/0!	134%		19
Χωρή	0	0	11	20	30	#DIV/0!	#DIV/0!	82%	50%	173%	#DIV/0!	134%		70
Δ.Κ. Διευχών														
Διευχά	16	21	55	7	6	31%	162%	-87%	-14%	-89%	-62,50%			21
Κατάβαση	27	15	6	13	12	-44%	-60%	117%	-8%	100%	-55,56%	134%		28
Δ.Κ. Κεράμου														
Κέραμος	34	24	28	34	12	-29%	17%	21%	-65%	-57%	-64,71%			26
Δ.Κ. Κουρουνίων														
Εγρηγόρος	43	19	27	27	24	-56%	42%	0%	-11%	-11%	-44,19%			28

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Κουρούνια	116	69	52	48	43	-41%	-25%	-8%	-10%	-17%	-62,93%			66
Δ.Κ. Λεπτοπόδων														
Λεπτόποδα	33	0	33	34	30	-100%	#DIV/0!	3%	-12%	-9%	-9,09%			33
Δ.Κ. Μελανιού														
Μελανιός	27	18	23	7	7	-33%	28%	-70%	0%	-70%	-74,07%			16
Δ.Κ. Νέας Ποταμιάς														
Νέα Ποταμιά	136	95	42	64	32	-30%	-56%	52%	-50%	-24%	-76,47%			74
Δ.Κ. Νενητούριων														
Κοσμάδος	32	24	22	16	12	-25%	-8%	-27%	-25%	-45%	-62,50%			21
Νενητούρια	70	58	51	37	27	-17%	-12%	-27%	-27%	-47%	-61,43%			49
Δ.Κ. Παρπαριάς														
Παρπαριά	156	177	176	135	86	13%	-1%	-23%	-36%	-51%	-44,87%			146
Δ.Κ. Πιραμάς														
Πιραμά	71	60	94	40	29	-15%	57%	-57%	-28%	-69%	-59,15%			59
Δ.Κ. Πισπιλούντος														
Πισπιλούντα	96	83	21	60	22	-14%	-75%	186%	-63%	5%	-77,08%	134%		51
Δ.Κ. Τρυπών														
Τρύπες	54	63	95	48	35	17%	51%	-49%	-27%	-63%	-35,19%			59

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Φυτών														
Κηπουριές	42	28	37	10	8	-33%	32%	-73%	-20%	-78%	-80,95%			25
Φυτά	86	36	33	7	6	-58%	-8%	-79%	-14%	-82%	-93,02%			34
Δ.Κ. Χαλάνδρων														
Αφροδίσια	19	16	38	19	23	-16%	138%	-50%	21%	-39%	21,05%			23
Χάλανδρα	33	27	19	12	15	-18%	-30%	-37%	25%	-21%	-54,55%			21
Δ.Ε. ΙΩΝΙΑΣ														
Δ.Κ. Καλλιμασιάς														
Βουδότοπος	0	0	57	17	15	#DIV/0!	#DIV/0!	-70%	-12%	-74%	#DIV/0!			30
Καλλιμασιά	1.040	1.039	946	958	860	0%	-9%	1%	-10%	-9%	-17,31%			969
Δ.Κ. Νενήτων														
Νένητα	986	1.053	1.023	903	909	7%	-3%	-12%	1%	-11%	-7,81%			972
Βουνό	309	276	247	171	178	-11%	-11%	-31%	4%	-28%	-42,39%			236
Δ.Κ. Έξω Διδύμας														
Έξω Διδύμα	90	74	41	40	32	-18%	-45%	-2%	-20%	-22%	-64,44%			55
Δ.Κ. Θολοποταμίου														
Θολοποτάμι	608	633	744	647	627	4%	18%	-13%	-3%	-16%	3,13%			652
Σκλαβιά	43	40	48	45	44	-7%	20%	-6%	-2%	-8%	2,33%			44
Δ.Κ. Κοινής														

Κοινή	226	228	236	146	97	1%	4%	-38%	-34%	-59%	-57,08%			177
Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Δ.Κ. Μέσα Διδύμας														
Μέσα Διδύμα	244	249	187	168	138	2%	-25%	-10%	-18%	-26%	-43,44%			186
Δ.Κ. Μυρμηγκίου														
Μυρμηγκί	92	87	86	92	45	-5%	-1%	7%	-51%	-48%	-51,09%			78
Δ.Κ. Παγίδας														
Παγίδα	112	78	141	129	76	-30%	81%	-9%	-41%	-46%	-32,14%			106
Δ.Κ. Φλατσίων														
Φλάτσια	131	107	111	70	61	-18%	4%	-37%	-13%	-45%	-53,44%			87
Δ.Ε ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ														
Δ.Κ. Αγίου Γεωργίου Συκούση														
Άγιος Γεώργιος Συκούσης	878	775	758	579	520	-12%	-2%	-24%	-10%	-31%	-40,77%			702
Δ.Κ. Βαβιλών														
Βαβίλοι	205	179	246	209	206	-13%	37%	-15%	-1%	-16%	0,49%			209
Δ.Κ. Βασιλεωνοίκου														
Βασιλεώνοικο	350	399	371	377	429	14%	-7%	2%	14%	16%	22,57%		50%	644
Δ.Κ. Βερβεράτου														
Βερβεράτο	210	328	191	231	225	56%	-42%	21%	-3%	18%	7,14%		50%	338
Δ.Κ. Δαφνώνα														
Δαφνώνας	359	340	311	385	366	-5%	-9%	24%	-5%	18%	1,95%		50%	549

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Ζυφιάς	194	149	149	166	113	-23%	0%	11%	-32%	-24%	-41,75%			154
Δ.Κ. Χαλκείου														
Χαλκείο	588	933	844	950	1.155	59%	-10%	13%	22%	37%	96,43%		50%	1.733
Δ.Ε ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ														
Δ.Κ. Καρδαμύλων														
Καρδάμυλα	717	941	871	710	659	31%	-7%	-18%	-7%	-24%	-8,09%			780
Μάρμαρο	1.131	1.241	951	875	813	10%	-23%	-8%	-7%	-15%	-28,12%			1.002
Δ.Κ. Αμάδων														
Αμάδες	223	156	246	136	65	-30%	58%	-45%	-52%	-74%	-70,85%			165
Δ.Κ. Βικίου														
Βίκι	210	189	69	108	117	-10%	-63%	57%	8%	70%	-44,29%	134%		274
Δ.Κ. Καμπιών														
Καμπιά	118	142	99	50	33	20%	-30%	-49%	-34%	-67%	-72,03%			88
Δ.Κ. Πιτυούτσος														
Πιτυούς	269	290	305	257	124	8%	5%	-16%	-52%	-59%	-53,90%			244
Δ.Κ. Σπαρτούντας														
Σπαρτούντα	56	59	44	36	30	5%	-25%	-18%	-17%	-32%	-46,43%			42
Δ.Ε ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ														
Δ.Κ. Πυργίου														
Δότια	0	4	46	24	30		1050%	-48%	25%	-35%				26
Πυργί	1.204	1.139	1.022	755	965	-5%	-10%	-26%	28%	-6%	-19,85%			1.017

Δ.Κ. Αρμολίων														
Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Αρμόλια	440	518	595	442	320	18%	15%	-26%	-28%	-46%	-27,27%			463
Δ.Κ. Βέσσας														
Βέσσα	254	347	230	113	97	37%	-34%	-51%	-14%	-58%	-61,81%			208
Δ.Κ. Ελάτας														
Ελάτα	335	311	262	248	274	-7%	-16%	-5%	10%	5%	-18,21%		50%	411
Δ.Κ. Καλαμωτής														
Καλαμωτή	838	881	725	569	475	5%	-18%	-22%	-17%	-34%	-43,32%			698
Δ.Κ. Λιθίου														
Λιθί	437	432	463	397	381	-1%	7%	-14%	-4%	-18%	-12,81%			418
Δ.Κ. Μεστών														
Μεστά	400	337	393	337	275	-16%	17%	-14%	-18%	-30%	-31,25%			336
Δ.Κ. Ολύμπων														
Ολύμπιοι	385	349	300	376	232	-9%	-14%	25%	-38%	-23%	-39,74%			314
Δ.Κ. Πατρικών														
Πατρικά	138	118	79	120	71	-14%	-33%	52%	-41%	-10%	-48,55%			97
Δ.Ε ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ														
Δ.Κ. Βροντάδου														
Αίπος	0	0	22	7	7			-68%	0%	-68%				12
Δ.Κ. Λαγκάδας														
Αγρελωπός	116	127	83	96	71	9%	-35%	16%	-26%	-14%	-38,79%			94

Δ.Κ. Ανάβατου														
Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Λοιποί ηπειρωτικοί οικισμοί														
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021	Οικισμοί ≤ 150 κατοίκων	Οικισμοί > 150 κατοίκων	
Ανάβατος	15	11	4	1	10	-27%	-64%	-75%	900%	150%	-33,33%	134%		23
Δ.Κ. Αυγώνυμων														
Αυγώνυμα	21	20	65	14	27	-5%	225%	-78%	93%	-58%	28,57%			29
Δ.Κ. Καρυών														
Αγία Παρασκευή	0	13	16	13	12		23%	-19%	-8%	-25%				14
Άγιος Δημήτριος	0	17	16	37	34		-6%	131%	-8%	113%		134%		80
Καρυές	620	691	769	618	567	11%	11%	-20%	-8%	-26%	-8,55%			653
Δ.Κ. Σιδηρούντος														
Σιδηρούντα	79	56	37	38	21	-29%	-34%	3%	-45%	-43%	-73,42%			38
Δ.Κ. Συκιάδας														
Συκιάδα	542	661	597	562	428	22%	-10%	-6%	-24%	-28%	-21,03%			562

Πίνακας Α10.1.2.9: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός των λοιπών ηπειρωτικών οικισμών του Δήμου Χίου για το έτος 2040 στο σενάριο ήπιας παρέμβασης.

Σενάριο Ήπιας παρέμβασης- Δήμοι Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών													
Επίπεδο αναφοράς	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ					ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΑΝΑΓΩΓΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2040
	1981	1991	2001	2011	2021	1981-1991	1991-2001	2001-2011	2011-2021	2001-2021	1981-2021		
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ													
Οινούσσεσ	677	573	808	792	874	-15%	41%	-2%	10%	8%	29%	52%	1.333
Κάστρο	26	40	32	29	36	54%	-20%	-9%	24%	13%	39%		
ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ													
Ψαρά	460	472	478	454	416	3%	1%	-5%	-8%	-13%	-10%	26%	568

Πίνακας Α10.1.2.10: Ο εκτιμώμενος μόνιμος πληθυσμός των Δήμων Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών για το έτος 2040 στο σενάριο ήπιας παρέμβασης.

- Το Σενάριο Δυναμικής Παρέμβασης, το οποίο εκτιμά ότι θα συντελεστεί έντονη ανάπτυξη στην περιοχή, γεγονός που θα φέρει σημαντική πληθυσμιακή ανάκαμψη. Στο εν λόγω σενάριο γίνεται η παραδοχή ότι ταυτόχρονα ενδυναμώνονται όλες οι αναπτυξιακές παράμετροι, η αξιοποίηση των φυσικών πόρων μεγιστοποιείται, τα έργα υποδομών για την υποστήριξη της χωρικής ανάπτυξης χαρακτηρίζονται από υψηλό κόστος υλοποίησης, αναστρέφονται τα δημογραφικά ζητήματα και ο πληθυσμός αυξάνεται είτε μέσω ενδογενών παραγόντων, είτε και με προσέλκυση πληθυσμού από άλλες περιοχές, οι οποίοι θα βρουν εργασία στη περιοχή μελέτης και θα κατοικήσουν στους οικισμούς της.
- Το Σενάριο Ήπιας Παρέμβασης, το οποίο προβλέπει ότι η περιοχή μελέτης θα καταγράψει ήπια ανάπτυξη και συγκράτηση πληθυσμού. Με βάση το σενάριο αυτό, προτείνονται παρεμβάσεις μέτριας έντασης, υπό την έννοια ότι ρεαλιστικά αναγνωρίζεται ότι δεν είναι εφικτό να υλοποιηθούν ταυτόχρονα όλες οι αναπτυξιακές προτάσεις και τα έργα υποδομών, είτε λόγω δυσμενών καταστάσεων σε εθνικό επίπεδο, είτε λόγω οικονομικών δυσχερειών, είτε λόγω θεμάτων που άπτονται αδειοδοτήσεων κ.λπ. Συνεπώς, το εν λόγω σενάριο είναι οικονομικά εφικτό για την εφαρμογή του από τους μελετώμενους Δήμους και βασίζεται σε ρεαλιστικές προτάσεις.

Σενάριο 1: Σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης

Το σενάριο τάσεων ή μηδενικής παρέμβασης βασίζεται στην υπόθεση της μη ύπαρξης χωρικού σχεδιασμού στους μελετώμενους Δήμους και επομένως ότι δεν θα υλοποιηθεί η μελέτη του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Υιοθετείται η παραδοχή ότι θα συνεχιστούν οι υφιστάμενες δυσμενείς τάσεις ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα στον πρωτογενή τομέα προβλέπεται:

- Η περιορισμένη ενασχόληση στον πρωτογενή τομέα, με ανοδική όμως τάση στους δυναμικούς κλάδους όπως η μαστιχοκαλλιέργεια και ελαιοκαλλιέργεια στο Δήμο Χίου και η αμπελοκαλλιέργεια στο Δήμο Οινουσσών, χωρίς περαιτέρω αξιοποίηση άλλων φυσικών πόρων, για την ανάπτυξη του κλάδου.
- Τα προβλήματα του πρωτογενούς κλάδου που αφορούν στην αλιεία και στην κτηνοτροφία πρόκειται να ενταθούν σταδιακά. Επομένως, τα φαινόμενα που απορρέουν από τους εν λόγω κλάδους, όπως είναι η υπεραλίευση, η καταστροφή αναπαραγωγικών χώρων ψαριών, η παρεμπόδιση οδών διέλευσης ψαριών και η ρύπανση από τα κτηνοτροφικά απόβλητα, θα οξυνθούν.
- Η μη προσθήκη νέων κατοχυρωμένων προϊόντων στα συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων της Ε.Ε., όπως ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ, έχοντας ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της ανάπτυξης στην περιοχή μελέτης.
- Η συνέχιση της χρησιμοποίησης των πεπερασμένων φυσικών πόρων, η οποία οδηγεί σε αύξηση γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων, με επακόλουθο την ρύπανση του περιβάλλοντος.
- Η αυξητική τάση ανεξέλεγκτης κτηνοτροφικής δραστηριότητας και των φαινομένων υπερβόσκησης στο Δήμο Χίου, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της άγριας χλωρίδας και των δασικών οικοσυστημάτων και έμμεσα της πανίδας.

- Η μη ίδρυση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας (Π.Ο.Α.Υ.) στο Δήμο Χίου.

Ο δευτερογενής τομέας είναι πλέον ευάλωτος και δύσκολος στο να αναπτυχθεί μελλοντικά χωρίς την ώθηση που πρόκειται να του δώσουν οι ρυθμίσεις του Τ.Π.Σ., καθώς δεν εμφανίζονται προοπτικές για επενδύσεις που θα μπορούσαν να συνδυαστούν με τον πρωτογενή τομέα. Αναλυτικότερα, προβλέπονται:

- Η περιορισμένη ενασχόληση στο Δήμο Χίου, χωρίς εκμετάλλευση των σημαντικών προοπτικών από τα προϊόντα που συνδέονται με τη γεωργία, αλιεία, κτηνοτροφία, υδατοκαλλιέργεια και της μεταποίησης, όπου η τελευταία αποτελεί την κύρια δραστηριότητα απασχόλησης.
- Η άναρχη χωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα στον εξωαστικό χώρο, αλλά και εντός αστικού ιστού, κατά μήκος των κύριων οδικών αξόνων.
- Η εντατικοποίηση των συγκρούσεων χρήσεων γης, μεταξύ τουριστικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων.

Ως προς τον τριτογενή τομέα, ο κλάδος του τουρισμού παραμένει η βάση της οικονομικής ανάπτυξης των μελετώμενων Δήμων, ωστόσο δεν παρουσιάζει τάση μεγέθυνσης και ποιοτικής διαφοροποίησης. Ειδικότερα, προβλέπονται:

- Η διατήρηση του τουριστικού ρεύματος με εστίαση στο προϊόν «Ήλιος & Θάλασσα», χωρίς περαιτέρω αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Δεν αξιοποιούνται δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, συμπεριλαμβάνοντας μεταξύ άλλων τους παραδοσιακούς και εγκαταλειμμένους οικισμούς και τον ορεινό χώρο στη Χίο.
- Η απόδοση προτεραιότητας στη διάσπαρτη χωροθέτηση των τουριστικών δραστηριοτήτων παρά στις οργανωμένες ζώνες τουρισμού, με κίνδυνο την ένταση συγκρούσεων χρήσεων γης και την υποβάθμιση του τοπίου αλλά και την κατασπατάληση πόρων.
- Η απουσία καινοτόμων δράσεων και νέων τεχνολογιών τόσο στη λειτουργία των μονάδων του κλάδου του τουρισμού όσο και στην προβολή και ανάδειξη των τόπων και προϊόντων.
- Η αδυναμία περαιτέρω επιμόρφωσης και εξειδίκευσης των εργαζόμενων στον κλάδο του τουρισμού.
- Η διατήρηση της εποχικότητας στον τουρισμό. Παράλληλα, διατηρείται η έντονη εποχικότητα και στις υποστηρικτικές δραστηριότητες όλων των οικισμών των μελετώμενων Δήμων, όπως η αναψυχή και το εμπόριο, με εξαίρεση την πόλη της Χίου που ως οικονομικό και διοικητικό κέντρο όλης της περιοχής μελέτης διατηρεί υψηλό επίπεδο οικονομικών δραστηριοτήτων και συναλλαγών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Αναφορικά με τις μεταφορές και τεχνικές υποδομές των μελετώμενων Δήμων, δεν περιλαμβάνονται επεκτάσεις δικτύων και υλοποίηση νέων έργων, διατηρώντας την υφιστάμενη κατάσταση, χωρίς οργανωμένες παρεμβάσεις από το Τ.Π.Σ. Αναλυτικότερα, προβλέπονται τα παρακάτω:

- Η αύξηση κυκλοφοριακής συμφόρησης και προβλημάτων στάθμευσης στην πόλη της Χίου και η ένταση ζητημάτων στάθμευσης επισκεπτών σε μεσαιωνικούς οικισμούς, που προκύπτουν λόγω του οφιοειδούς σχήματος και στενότητας των δρόμων, αλλά και σε χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Η εμφάνιση φαινομένων κατολισθήσεων και η κακή συντήρηση οδικού δικτύου στο Δήμο Χίου, με αυξημένο κίνδυνο απομόνωσης του βόρειου και ιδιαίτερα του βορειοδυτικού τμήματος Χίου, λόγω περιορισμένου οδικού δικτύου, καθώς και η επιδείνωση του τοπικού οδικού δικτύου της περιοχής μελέτης, λόγω της έλλειψης συντήρησης και αναβάθμισης αυτού. Προβληματική παραμένει η διασύνδεση της πόλης Χίου με το λιμένα Μεστών.
- Οι Δήμοι Η.Ν. Ψαρών και Οινουσσών θα εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από ελλιπές τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, χωρίς να προβλέπονται παρεμβάσεις αναβάθμισης αυτού.
- Η μερική και αποσπασματική δημιουργία προσβάσιμων διαδρομών ήπιας μετακίνησης στην περιοχή μελέτης.
- Η μη συντήρηση των λιμενικών εγκαταστάσεων, έχοντας ως αποτέλεσμα την πιθανή υποβάθμισή τους.
- Η μη ικανοποιητική κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των Δήμων Ψαρών και Οινουσσών, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, όπου οι ανάγκες είναι αυξημένες λόγω των τουριστικών εισροών.

Σχετικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές της περιοχής μελέτης, τα κρίσιμα ζητήματα που συνεπάγονται την προβληματική εξυπηρέτηση των κατοίκων και την έλλειψη συνθηκών υγιεινής, δεν θα αντιμετωπισθούν και επομένως προβλέπεται:

- Αυξανόμενη τάση του συνολικού όγκου αποβλήτων, λόγω της απουσίας ορθής διαχείρισης των αποβλήτων στις τοπικές κοινωνίες σε συνδυασμό με τα υψηλότερα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης. Συνεπώς, η επιπλέον επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος είναι αναπόφευκτη, όπως και τα προβλήματα στις περιβαλλοντικές υποδομές (π.χ. μείωση διάρκειας ζωής του Χ.Υ.Τ.Α. Χίου).
- Η μη επίλυση προβλημάτων που εντοπίζονται στο υδρευτικό δίκτυο της περιοχής μελέτης, τα οποία θα εντείνονται ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες. Αναλυτικότερα, για την Χίο οι συνεχείς διαρροές και φθορές στα υδρευτικά δίκτυα θα εξακολουθούν να υπάρχουν και αντίστοιχα για τα Ψαρά και τις Οινούσσες, θα εξακολουθεί η προβληματική κάλυψη των υδρευτικών τους αναγκών.
- Η συνέχιση των προβλημάτων στο αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής μελέτης, με όξυνση των ζητημάτων τους καλοκαιρινούς μήνες. Ειδικότερα στο Δήμο Χίου εντοπίζονται οικισμοί χωρίς αποχετευτικό δίκτυο και στους Δήμους Ψαρών και Οινουσσών συνεχίζει η απουσία ολοκληρωμένων και οργανωμένων αποχετευτικών δικτύων για τα όμβρια και τα λύματα.
- Η συνέχιση της απουσίας οργανωμένων αρδευτικών δικτύων στην περιοχή μελέτης και συνεπώς οι αρδευτικές ανάγκες θα εξακολουθούν να εξυπηρετούνται από τα δίκτυα ύδρευσης, σε μη ικανοποιητικό όμως βαθμό.

- Η ολοκλήρωση των εκπονούμενων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης στους Δήμους Οινουσσών και Η.Ν. Ψαρών.
- Υπολειτουργία των μονάδων Ε.Ε.Λ. στη Χίο, επιφέροντας προβλήματα στο φυσικό περιβάλλον.

Σχετικά με τη χωρική οργάνωση, υιοθετείται η παραδοχή ότι θα διατηρηθεί η υφιστάμενη κατάσταση στην περιοχή μελέτης, δηλαδή οι Δήμοι θα εξακολουθούν να αναπτύσσονται χωρίς καμία περαιτέρω χωρικά οργανωμένη παρέμβαση ή πρόταση για την ανάπτυξη του οικιστικού ιστού και του εξωαστικού χώρου (χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης κ.λπ.). Πιο αναλυτικά, προβλέπεται:

- Η ενίσχυση της πόλης της Χίου και της νοτιοανατολικής περιαστικής- τουριστικής ζώνης εις βάρος της υπαίθρου, διαμορφώνοντας έτσι μια ανισομερή οργάνωση στο Δήμο.
- Προβλήματα υποβάθμισης οικιστικού περιβάλλοντος που οφείλονται σε ένα πλήθος παραγόντων, όπως είναι: η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου στην πόλη Χίου και στους μεγαλύτερους οικισμούς, η μη συντήρηση αστικού εξοπλισμού στη πόλη Χίου, οι οχλούσες δραστηριότητες εντός αστικού ιστού, η απουσία ρυμοτομικών σχεδίων κ.λπ.
- Η συνέχιση απουσίας διαδρομών ήπιας μετακίνησης στους Δήμους Οινουσσών και Ψαρών, καθώς και η έλλειψη χώρων στάθμευσης, τα πολλά εγκαταλειμμένα και ετοιμόρροπα κτίρια και η απουσία λειτουργικού αστικού εξοπλισμού.

Για το φυσικό περιβάλλον, δεδομένου ότι αναγνωρίζονται ορισμένοι κίνδυνοι για τους φυσικούς πόρους, αναμένεται να εξακολουθούν να υφίστανται τα κρίσιμα αυτά ζητήματα, με την ίδια ή και αυξανόμενη ένταση. Επομένως, προβλέπεται:

- Η πιθανή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος ως αποτέλεσμα της λειτουργίας των Ε.Ε.Λ. στη Χίο και της αυξανόμενης παραγωγής αποβλήτων στην περιοχή μελέτης.
- Η αύξηση κατανάλωσης πρώτων υλών και ενέργειας στον κλάδο της βιομηχανίας, του τουρισμού και στις δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, επιβαρύνοντας το φυσικό περιβάλλον.
- Η επιδείνωση ατμοσφαιρικής ποιότητας στην πόλη Χίου, δεδομένου ότι θα αυξηθεί η κίνηση οχημάτων και θα επιδεινωθεί το ήδη κρίσιμο ζήτημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης εντός αυτής.
- Πιθανότητα υποβάθμισης του παραλιακού μετώπου στη Χίο λόγω της οικιστικής ανάπτυξης και των τουριστικών δραστηριοτήτων που εντοπίζονται κατά μήκος και σε εγγύτητα με αυτό.
- Η αλλοίωση των φυσικών τοπίων και υποβάθμιση των προστατευόμενων περιοχών που δεν βρίσκονται υπό καθεστώς προστασίας.

Σχετικά με το πολιτιστικό περιβάλλον, σημειώνεται ότι θα είναι δύσκολο να αποκτήσει κάποια ιδιαίτερη τοπική ταυτότητα η περιοχή, χωρίς την συμβολή του Τ.Π.Σ. . Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται:

- Η ελλιπής ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος (κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, διατηρητέα κτίρια και δίκτυα οικισμών, όπως τα Μαστιχοχώρια κλπ) στους Δήμους Χίου και Ψαρών. Ο περιορισμένος αριθμός

των επισκέψιμων αρχαιολογικών χώρων/μνημείων, η έλλειψη σήμανσης σε αυτούς αλλά και η απουσία συντήρησης και προστασίας στους μη επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους, εντείνουν την παραπάνω τάση.

- Μη κήρυξη νέων παραδοσιακών οικισμών στην περιοχή μελέτης.
- Αυξημένος κίνδυνος για κατάρρευση των βιγλών και πολλών διατηρητέων κτιρίων.

Για τις κοινωνικές υποδομές προβλέπεται:

- Άνιση εξυπηρέτηση οικισμών Χίου ως προς τις υποδομές εκπαίδευσης και ιδιαίτερα ως προς τα Γυμνάσια και Λύκεια, λόγω των μεγάλων διανυόμενων αποστάσεων που δυσχεραίνουν την πρόσβαση των μαθητών.
- Ευαλωτότητα των εκπαιδευτικών μονάδων σε ενδεχόμενο φυσικής καταστροφής, καθώς ως επί το πλείστον πρόκειται για παλιές κτιριακές υποδομές που χρήζουν συντήρησης και αναβάθμισης.
- Η συνέχιση της ελλιπής κάλυψης αναγκών πρόνοιας και πολιτισμού στο Δήμο Χίου.

Για την κλιματική αλλαγή και την πολιτική προστασία, προβλέπεται:

- Πιθανότητα επιδείνωσης των φαινομένων υφαλμύρισης στην περιοχή μελέτης, δεδομένου των υφιστάμενων προβλημάτων κυρίως στις παράκτιες περιοχές στα νοτιοανατολικά της Χίου και στις περιοχές του Κάμπου, του Μαρμάρου και της Κώμης, αλλά και των επιρρεπών υδροσυστημάτων στα Ψαρά και στις Οινούσσες.
- Ο αυξημένος κίνδυνος εκδήλωσης πυρκαγιών στην περιοχή μελέτης.
- Η συνέχιση πλημμυρών στο Δήμο Χίου και Οινουσσών, λόγω της έλλειψης σχετικών έργων αντιμετώπισης και της ευαλωτότητας ορισμένων τμημάτων των Δήμων (π.χ. οι «Χαμηλές Ζώνες νήσου Χίου» που εμπίπτουν στη Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας).
- Αύξηση φαινομένων κατολισθήσεων στη Χίο, που δύναται να επιδεινώσουν την ποιοτική κατάσταση του οδικού δικτύου.
- Πιθανότητα βιομηχανικών ατυχημάτων στην περιοχή Κοντάρι Χίου, λόγω των χρωθετημένων βιομηχανιών που εμπίπτουν στην οδηγία SEVESO III.
- Απουσία νέων χώρων καταφυγής και καταυλισμού σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών στο Δήμο Χίου, με αυτούς να περιορίζονται μόνο στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές (Χίος, Βροντάδος, Θυμιανά, Καλλιμασιά και Νεοχώρι).
- Ο κίνδυνος κατάρρευσης μεγάλου τμήματος παλαιού κτιριακού αποθέματος στην περιοχή μελέτης.
- Αυξημένη τρωτότητα των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων στους Δήμους Χίου και Ψαρών, λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Ανακεφαλαιώνοντας, το σενάριο τάσης ή μηδενικής παρέμβασης για τους μελετώμενους Δήμους θα δυσχεραίνει τις προσπάθειες ολοκληρωμένων και συντονισμένων αναπτυξιακών δράσεων και επομένως η ανάπτυξη των περιοχών θα βασίζεται σε μεμονωμένα και ιδιωτικά συμφέροντα και πρωτοβουλίες. Η απουσία λοιπόν ενός ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού, θα έχει ως επακόλουθο τη μη θετική

επίδραση στο κοινωνικό σύνολο και στις τοπικές κοινωνίες. Επιπλέον, θα υπάρξει ως αποτέλεσμα η δυσκολία υλοποίησης επενδύσεων, τόσο από τους κατοίκους όσο και από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο γενικά. Άρα, είναι προφανές ότι το σενάριο αυτό θα επιδράσει αρνητικά στην περιοχή μελέτης σε πολλαπλούς τομείς και επομένως απορρίπτεται και λόγω της ανάγκης εκπόνησης Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου για τους Δήμους Χίου, Οινουσσών και Ψαρών, το οποίο θα παρέμβει στα θέματα χρήσεων γης, θεσμικού πλαισίου δόμησης, προστασίας του περιβάλλοντος, υποδομών και ανάπτυξης, αλλά και έμμεσα σε θέματα που σχετίζονται με παραμέτρους της κοινωνικής συνοχής.

Σενάριο 2: Σενάριο δυναμικής παρέμβασης

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης εξετάστηκε το σενάριο δυναμικής παρέμβασης, σύμφωνα με το οποίο προτείνεται η επιδίωξη εξαιρετικά υψηλών στόχων, με την μέγιστη δυνατή και ταυτόχρονη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιοχής. Προωθείται η υλοποίηση πολλών έργων και δράσεων, υψηλών προσδοκιών, αλλά και μεγάλης κλίμακας. Κατά το εν λόγω σενάριο, εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν όλα τα έργα που απαιτούνται και αφορούν στους τομείς της ανάπτυξης (γεωργία, εναλλακτικές μορφές τουρισμού κ.λπ.), λαμβάνοντας υπόψη τους υφιστάμενους φυσικούς πόρους της περιοχής μελέτης και σε συνδυασμό με την πλήρη ολοκλήρωση των έργων υποδομών (μεταφορικά έργα, έργα τεχνικών υποδομών, έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης). Το σενάριο αυτό προϋποθέτει νέες δράσεις και νομοθετικές ρυθμίσεις που θα συμβάλουν στην υλοποίησή του σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, διασφαλίζοντας το συντονισμό όλων των παραπάνω αναπτυξιακών δράσεων και υποδομών.

Στο σενάριο αυτό προβλέπεται ορατή αύξηση πληθυσμού, λόγω ενεργειών που αποσκοπούν στη μεγέθυνση των νεαρών και παραγωγικών ηλικιών στη περιοχή μελέτης, με προσέλκυση εγκατάστασης νέων οικογενειών, εφόσον οι συνθήκες ποιότητας ζωής θα έχουν αναβαθμιστεί σημαντικά. Επιπλέον, η καταπολέμηση της ανεργίας και τα νέα επαγγέλματα σε νέες δραστηριότητες και πεδία θα δώσουν ώθηση στη άνοδο του πληθυσμού, με ξεκάθαρο αποτέλεσμα τη δημογραφική αναζωογόνηση. Ταυτόχρονα, θα αυξηθεί ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, ενώ η εν λόγω η δημογραφική εξέλιξη θα επηρεάσει καταλυτικά την οικονομία και την ανάπτυξη στους μελετώμενους Δήμους, μέσω της αύξησης της κατανάλωσης στην εγχώρια αγορά, αλλά και της ενδυνάμωσης της παραγωγής νέων τοπικών προϊόντων. Ταυτόχρονα, η πληθυσμιακή αύξηση και δημογραφική αναζωογόνηση θα συνοδεύει από υλοποίηση νέων υποδομών εκπαίδευσης, πρόνοιας, πολιτισμού, μεταφορών και περιβάλλοντος, προκειμένου να στηριχθεί κοινωνικά οικονομικά και περιβαλλοντικά αυτή η αναπτυξιακή άνοδος. Λαμβάνοντας υπόψη την παραγωγική διάρθρωση της τοπικής οικονομίας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής μελέτης, τις ιδιαιτερότητες και τις αναπτυξιακές δυνατότητες, προβλέπονται τα παρακάτω σενάρια αναπτυξιακής αναζωογόνησης της περιοχής με αναφορά στους τρεις παραγωγικούς τομείς στους οποίους πρόκειται να καταγραφεί ραγδαία ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, στον πρωτογενή τομέα προβλέπεται:

- Η ανάπτυξη του πρωτογενούς κλάδου μέσω αξιοποίησης όλων των φυσικών πόρων και μέγιστη εκμετάλλευση των προοπτικών ανάπτυξης του κλάδου.
- Ο περιορισμός προβλημάτων του πρωτογενούς κλάδου, που παρουσιάζονται στους τομείς της αλιείας και κτηνοτροφίας, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω. Ενδεικτικά, για την αλιεία προβλέπεται συμμόρφωση σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες από την ελληνική πλευρά, αλλά και την συνοριακή περιοχή, σχετικά με την κτηνοτροφία, προβλέπεται ο περιορισμός των κτηνοτροφικών αποβλήτων μέσω κατάλληλων πρακτικών.
- Η εξειδίκευση της γεωργίας και η δοκιμή νέων αγροτικών προϊόντων, τα οποία προσδίδουν νέα ώθηση και άνοιγμα σε νέες αγορές και εξαγωγές.
- Η ενδυνάμωση της γεωργίας, μέσω της εντατικοποίησης και της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών, με έμφαση τόσο στην καλλιέργεια όσο και στην προώθηση. Δίνεται έμφαση στην παραγόμενη ποσότητα των γεωργικών προϊόντων, γεγονός που συνεπάγεται μέγιστη χρήση αρδευτικού νερού και φυσικών πόρων, αλλά και αύξηση της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Ωστόσο, η εισαγωγή νέων καλλιεργειών αυξάνει το εισόδημα των αγροτών και συντελεί στην βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους.
- Η ανάπτυξη συνεργασιών και διάχυση γνώσης για όλους τους εμπλεκόμενους στον αγροδιατροφικό τομέα σε συνδυασμό με την εκπαίδευση ανθρώπινου κεφαλαίου, όπως μέσω Ι.Ε.Κ., Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού (ΕΛ.Γ.Ο.) - Δήμητρα και διαδικτυακών μαθημάτων.
- Ενίσχυση και επέκταση της συμβολαιακής γεωργίας, διασφαλίζοντας την προώθηση των επώνυμων αγροτικών προϊόντων με πιστοποιημένη ποιότητα.
- Ανάπτυξη του μοντέλου κυκλικής οικονομίας στον αγροτικό τομέα, όπου δίνεται έμφαση στη διαχείριση της βιομάζας, αποσκοπώντας στην παραγωγή προϊόντων που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς, όπως είναι τα εδαφοβελτιωτικά, οι ζωοτροφές, η εξαγωγή οργανικών και ανόργανων ενώσεων, η παραγωγή βιοκαυσίμων και ενέργειας, υλικών συσκευασίας, η κομποστοποίηση κ.α. Τα γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα μετά από επεξεργασία (π.χ. κομποστοποίηση) μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υλικά βελτίωσης της γονιμότητας και των φυσικών ιδιοτήτων των εδαφών, συμβάλλοντας στην αποκατάσταση της υφιστάμενης υποβάθμισης του εδάφους και της παραγωγικότητάς του.
- Η δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου ή και η ίδρυση κτηνοτροφικών οικισμών σύμφωνα με το αρ. 43 του Ν.4235/2014 (ΦΕΚ 32Α'/2014). Σε ότι αφορά το κτηνοτροφικό πάρκο, θα διαθέτει σύγχρονες υποδομές για εντατικής μορφής κτηνοτροφικές δραστηριότητες, με στόχο την αντιμετώπιση των φαινομένων υπερβόσκησης και την προσέλκυση επενδύσεων σε μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες, οι οποίες θα λειτουργούν με επιχειρηματικά κριτήρια, οικονομίες κλίμακας και αποτελεσματική επεξεργασία των αποβλήτων τους. Η εν λόγω παρέμβαση μπορεί να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης με δυνατότητα χρηματοδότησης των δαπανών για το κόστος δημιουργίας και των

απαιτούμενων μετεγκαταστάσεων, ενώ στα έξοδα λειτουργίας του πάρκου θα συμμετέχουν όλοι οι κτηνοτρόφοι.

- Η καθετοποίηση της παραγωγής με την ανάπτυξη της μεταποίησης και της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, αλλά και την προβολή των τοπικών παραγόμενων προϊόντων της περιοχής σε νέες αγορές και άμεση σύνδεση με τον τουριστικό κλάδο.
- Ίδρυση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας (Π.Ο.Α.Υ.) στο Δήμο Χίου.

Στο δευτερογενή τομέα, το έντονα παρεμβατικό σενάριο, εστιάζει στην χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και την προσέλκυση επενδύσεων. Οι προβλέψεις δύναται να υλοποιηθούν με δράσεις, οι οποίες σχετίζονται με:

- Την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των βιοτεχνιών και βιομηχανιών της περιοχής που συνδέονται με τον πρωτογενή τομέα (είδη συσκευασίας και τυποποίησης).
- Ενθάρρυνση έρευνας στην περιοχή μελέτης, μέσω ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών ινστιτούτων, για τη βελτίωση των μεταποιητικών διεργασιών.
- Τη δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου και την ενσωμάτωση των διάσπαρτων, εντός αστικού ιστού βιομηχανικών δραστηριοτήτων και οχλουσών δραστηριοτήτων στο Δήμο Χίου. Ακόμα, προβλέπεται η παροχή οικονομικών κινήτρων για τη μετεγκατάσταση των παραπάνω από τις υφιστάμενες θέσεις τους στο επιχειρηματικό πάρκο.
- Ίδρυση και λειτουργία εργαστηρίων πιστοποίησης προϊόντων στο Δήμο Χίου.
- Χωροθέτηση χρήσεων χονδρεμπορίου στο Δήμο Χίου, σε εγγύτητα με τις βασικές πύλες εισόδου - εξόδου (λιμένας, αεροδρόμιο).

Αναφορικά με τον τριτογενή τομέα παραγωγής, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα του τουρισμού. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρεμβατικού σεναρίου δυναμικής παρέμβασης προτείνεται:

- Η δημιουργία εκτεταμένων ζωνών τουρισμού (μαζικού και εναλλακτικού) σε εγγύτητα με τις περιοχές που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα και σε όλη την έκταση της περιοχής μελέτης, όπου θα επιτρέπεται η δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων για την ανάπτυξη του κλάδου του τουρισμού (π.χ. αξιοποίηση παραδοσιακών και εγκαταλελειμμένων οικισμών, ορεινών ζωνών (Χίος), σπηλαίων και γεωμνημείων (Αγιάσματα). Ακόμη, δύναται να αξιοποιηθούν οι αξιόλογες διαδρομές φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος του Δήμου Χίου.
- Η ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών, με εξειδίκευση και προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες για την εκμετάλλευση των αναξιοποίητων φυσικών πόρων.
- Η δημιουργία ζώνης εμπορικών δραστηριοτήτων, σε εγγύτητα με την υφιστάμενη συγκέντρωση εμπορικών χρήσεων στο Δήμο Χίου.
- Οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ειδικές τουριστικές υποδομές και νέες ξενοδοχειακές μονάδες 4 και 5 αστέρων στο Δήμο Χίου.

- Η ανάδειξη λιμένα Χίου σε σταθμό κρουαζιέρας και υλοποίηση υποδομών υποδοχής και εξυπηρέτησης πλοίων και επιβατών από το εξωτερικό. Ακόμα, προτείνεται ο λιμένας Μεστών να καταστεί κύρια πύλη εισόδου στο Δήμο Χίου.

Ως προς τις μεταφορές και τεχνικές υποδομές, στο σενάριο της δυναμικής παρέμβασης, δίνεται έμφαση στην προσβασιμότητα των οικισμών, στην υιοθέτηση αρχών ήπιας κινητικότητας και την αναβάθμιση υποδομών. Ειδικότερα προτείνονται:

- Η ολοκλήρωση της παράκαμψης του οικιστικού συγκροτήματος Χίος-Βροντάδου, μέσω της επέκτασης της υπάρχουσας παρακαμπτήριας οδού πόλης Χίου προς βορρά για την αποσυμφόρησή του Βροντάδου, καθώς και δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης σε πόλους τουρισμού και μεσαιωνικούς οικισμούς.
 - Η ανάπτυξη νέων οδικών τμημάτων για τη σύνδεση του βόρειου τμήματος Δήμου Χίου με την έδρα και τη λοιπή έκτασή του και η συντήρηση του υπάρχοντος βασικού οδικού δικτύου σε ολόκληρη την περιοχή μελέτης, αυξάνοντας την συνδεσιμότητα και προσβασιμότητα των οικισμών και σημείων ενδιαφέροντος.
 - Η αύξηση του στόλου των ΜΜΜ στη Χίο, εξυπηρετώντας νέες διαδρομές και προορισμούς, καλύπτοντας πλήρως όλους τους οικισμούς και τα σημεία ενδιαφέροντος.
 - Η εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.) και Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) στο Δήμο Χίου.
 - Η δημιουργία σύγχρονων τερματικών σταθμών μεταφορών στην έκταση του Δήμου Χίου και κατάλληλη διασύνδεσή τους, σε συνδυασμό με των εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών (π.χ. ηλεκτρικά οχήματα, τηλεματική).
 - Η δημιουργία νέου λιμένα στο Δήμο Χίου και η διαμόρφωση νέων ακτοπλοϊκών συνδέσεων με την ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα και την Τουρκία.
 - Η λειτουργία υδατοδρόμων στην περιοχή μελέτης.
 - Η βελτίωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των Δήμων Οινουσσών και Ψαρών με το Δήμο Χίου καθώς και η ενεργειακή αυτονομία των δύο πρώτων Δήμων, μέσω παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, ανάπτυξη έξυπνων δικτύων, εισαγωγή ηλεκτροκίνησης και εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας.
 - Η δημιουργία υποδομών φυσικού αερίου στη Χίο.
 - Η ανάπτυξη και αναβάθμιση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου στους μελετώμενους Δήμους.
- Σχετικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές προτείνονται τα εξής:
- Αναβάθμιση του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης στην περιοχή μελέτης.
 - Αναβάθμιση των υφιστάμενων Ε.Ε.Λ. Δήμου Χίου και δημιουργία νέων στους μελετώμενους Δήμους.
 - Κατασκευή ολοκληρωμένου αρδευτικού δικτύου στην περιοχή μελέτης, αποτρέποντας την κατάχρηση του υδρευτικού δικτύου.
 - Επικαιροποίηση σχεδίων διαχείρισης υδατικών πόρων και εφαρμογή προτεινόμενων έργων.

Σχετικά με τη χωρική οργάνωση, υιοθετείται η παραδοχή ότι η περιοχή μελέτης θα αναπτυχθεί βάσει μιας ολοκληρωμένης και οργανωμένης χωρικής ανάπτυξης, τόσο εντός του οικιστικού ιστού όσο και στον εξωοικιστικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται:

- Η ενίσχυση πολλών τοπικών κέντρων (π.χ. με νέες κοινωφελείς υποδομές, αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων). Ακόμα, προβλέπονται οικιστικές επεκτάσεις σε μεγάλο πλήθος οικισμών, με σκοπό την εξισορρόπηση της χωρικής οργάνωσης.
- Η σαφής οριοθέτηση ζωνών χρήσεων γης στον εξωοικιστικό χώρο.
- Η αστική αναζωογόνηση και πολεοδομικές αναπλάσεις περιβάλλοντος στους πόλους ανάπτυξης της περιοχής μελέτης, δηλαδή στην πόλη της Χίου και στους μεγαλύτερους πληθυσμιακά οικισμούς. Πιο συγκεκριμένα, οι αναπλάσεις αυτές, όπως είναι η διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου και η αναβάθμιση του αστικού εξοπλισμού, αποσκοπούν στην αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος. Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει και η εφαρμογή πολεοδομήσεων με την κατάρτιση Ρυμοτομικών Σχεδίων σε όλους τους οικισμούς της περιοχής μελέτης.
- Η ανάπτυξη κοινόχρηστου δικτύου όλου του οικισμού Χίου, όπως μέσω ιεράρχησης του οδικού δικτύου, δημιουργία χώρων στάθμευσης οχημάτων, δημιουργία οργανωμένων χώρων στάσης- θέας και άλλων κοινόχρηστων χώρων.

Όσον αφορά στο φυσικό περιβάλλον, στο σενάριο της δυναμικής παρέμβασης, δίνεται έμφαση στις περιβαλλοντικές υποδομές, στην κυκλική οικονομία, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται τα εξής:

- Ιδιαίτερη έμφαση στην κυκλική οικονομία και στη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων. Προβλέπεται η υιοθέτηση προγράμματος πρόληψης, μείωσης στερεών αποβλήτων και επαναχρησιμοποίησης οργανικών αποβλήτων.
- Η βιώσιμη και ορθολογική κατανάλωση πρώτων υλών και ενέργειας των δραστηριοτήτων βιομηχανίας, τουρισμού και πρωτογενών δραστηριοτήτων, με την επαναχρησιμοποίηση να συνιστά σημαντικό εργαλείο για την μείωση της παραγωγής απορριμμάτων.
- Επεμβάσεις στο κτιριακό απόθεμα στο σύνολο της έκτασης των μελετώμενων Δήμων για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος και τη θωράκιση των ενεργειακών απωλειών, με ενεργειακές ανακαινίσεις, φωτοβολταϊκά συστήματα, πράσινες στέγες κ.λπ.
- Αλλαγή χωροθέτησης λειτουργιών του λιμένα Χίου και παράλληλα στην εφαρμογή Master Plan. Προωθείται ακόμη, ο περιορισμός της διαμπερούς κυκλοφορίας και η εφαρμογή κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, συντελώντας στην αποσυμφόρηση της πόλης και ως επακόλουθο στην βελτίωση της ατμοσφαιρικής ποιότητας. Στη κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης του Σ.Β.Α.Κ. αλλά και η αύξηση χώρων πρασίνου.

- Προστασία του παραλιακού μετώπου στον Δήμο Χίου, μέσω οργάνωσης της οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης που λαμβάνουν χώρα κατά μήκος και σε εγγύτητα με αυτό.
- Εφαρμογή καθεστώτος προστασίας σε τοπία χαρακτηρισμένα ως αξιόλογα φυσικά τοπία και προστατευόμενες περιοχές. Ακόμη αναμένεται η έγκριση σχεδίου δράσης για Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (Ε.Π.Μ.) για περιοχές του δικτύου «Natura 2000».

Σχετικά με το πολιτιστικό περιβάλλον, προβλέπεται:

- Η οργάνωση και ανάδειξη νέων αρχαιολογικών χώρων. Σε αυτά συντελούν η συντήρηση ευρημάτων στους μη επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, συνοδευόμενη από κατάλληλα έργα, όπως είναι η διάνομιξη διαδρομών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. Εφορεία Αρχαιοτήτων Χίου), έτσι ώστε οι εν λόγω χώροι να καταστούν επισκέψιμοι. Αναμένεται ολοκληρωμένη σήμανση σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία της περιοχής μελέτης, καθώς και αρχαιολογικές ανασκαφές στους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, με σκοπό την τουριστική αξιοποίησή τους και την ανάδειξη της πολιτιστικής και ιστορικής ταυτότητας της περιοχής.
- Η κήρυξη νέων παραδοσιακών οικισμών.
- Η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας με δυνατότητες προβολής, ενίσχυσης των πολιτιστικών εκδηλώσεων και παραδοσιακών εορτών, αλλά και διαδικτυακής ξενάγησης στους σημαντικότερους χώρους και μνημεία, προσελκύοντας έτσι νέους επισκέπτες.
- Η αξιοποίηση και εφαρμογή προγραμμάτων αναστήλωσης βιγλών, σε όσες βρίσκονται υπό κίνδυνο κατάρρευσης, αλλά και των διατηρητέων κτιρίων.

Για τις κοινωνικές υποδομές προβλέπεται:

- Η εγκατάσταση νέων υποδομών εκπαίδευσης σε εγγύτητα με τους οικισμούς που δεν εξυπηρετούνται σε ικανοποιητικό βαθμό, λόγω των μεγάλων διανυόμενων αποστάσεων από τις υφιστάμενες μονάδες.
- Ο εκσυγχρονισμός των εκπαιδευτικών μονάδων στο Δήμο Χίου, εφοδιάζοντάς τις με σύγχρονες αίθουσες, σε αναλογική επάρκεια με τους μαθητές (π.χ. εξοπλισμένα εργαστήρια) και συντήρηση των υφιστάμενων, ιδιαίτερα αυτών με τα εντονότερα προβλήματα, από άποψη κατασκευής και παλαιότητας. Στο Δήμο Οινουσσών προβλέπεται αναβάθμιση των χώρων Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.).
- Η δημιουργία νέων μονάδων πρόνοιας ηλικιωμένων σε οικισμούς πλην της πόλης Χίου, καθώς και χώρων πολιτισμού σε οικισμούς με τουριστική προτεραιότητα.

Σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την πολιτική προστασία, προβλέπεται:

- Ο περιορισμός των πυρκαγιών στην περιοχή μελέτης, μέσω υλοποίησης κατάλληλων έργων αντιπυρικής προστασίας (π.χ. διάνομιξη αντιπυρικών ζωνών, βελτίωση και διάνομιξη δασικών οδών, σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων). Συγκεκριμένα στο Δήμο Χίου αναμένεται η στέγαση πυροσβεστικών υπηρεσιών σε κατάλληλους χώρους και στους Δήμους Οινουσσών και Ψαρών η δημιουργία

πυροσβεστικών κλιμακίων και η δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης εθελοντών.

- Η εκπόνηση και έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας νήσου Χίου, με σκοπό την ολοκληρωμένη παρακολούθηση και αντιμετώπιση των πλημμυρικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος και η εφαρμογή των προτάσεών του (δράσεων – μελετών έργων) καθώς και η κατάλληλη και υπό σύγχρονο πρίσμα διαχείριση υδατορευμάτων που είτε έχουν διευθετηθεί (ανοιχτά/εγκιβωτισμένα), είτε σήμερα έχουν εξαφανιστεί.
- Η υλοποίηση κατάλληλων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δήμο Οινουσσών.
- Έργα πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινομένων υφαλμύρισης στην περιοχή μελέτης, όπως είναι οι φραγμοί εμπλουτισμού γλυκού νερού, οι τεχνητοί υπόγειοι φραγμοί και οι τεχνικές αφαλάτωσης.
- Η μετεγκατάσταση των μονάδων SEVESO III στη Χίο, σε επαρκή απόσταση από τους οικισμούς, ώστε να περιορισθεί ο κίνδυνος σε περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος.
- Η διαμόρφωση νέων χώρων καταφυγής και καταυλισμού έκτακτων αναγκών και νέες οδεύσεις διαφυγής και κατάλληλης σήμανσης ασφάλειας σε όλους τους οικισμούς της περιοχής μελέτης.
- Η αξιοποίηση εργαλείων και χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων της περιοχής μελέτης, που βρίσκονται σε κακή κατάσταση. Ακόμα, αναμένεται εφαρμογή πρωτοβάθμιου προσεισμικού ελέγχου δομικής τρωτότητας όλων των δημόσιων κτιρίων και δημόσιων υποδομών.
- Η εκτέλεση έργων προστασίας και αντιμετώπισης κινδύνων (π.χ. πυρκαγιά, διάβρωση, πλημμύρα) για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους Δήμους Χίου και Ψαρών.
- Έργα για τον περιορισμό των κατολισθήσεων στη Χίο.

Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, σύμφωνα με το σενάριο δυναμικής παρέμβασης, με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση και των τριών παραγωγικών τομέων, την υλοποίηση των έργων υποδομών, της προστασίας και ανάδειξη φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και την έντονα παρεμβατική χωρική οργάνωση στην περιοχή, προβλέπεται σημαντική δημογραφική αναζωογόνηση και πληθυσμιακή αύξηση στην περιοχή. Οι μελετώμενοι Δήμοι θα αναβαθμιστούν σε τουριστικό και πολιτιστικό κέντρο της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, ενώ παράλληλα θα λειτουργήσουν ως πόλος έλξης τόσο για νέες εγκαταστάσεις πληθυσμού, όσο και για εποχικούς επισκέπτες. Ως αποτέλεσμα, προβλέπεται η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, με επακόλουθο την αύξηση των αναγκών στέγασης και την οικιστική ανάπτυξη με τη λογική να δημιουργηθούν νέες πολεοδομημένες οικιστικές περιοχές που θα χρήζουν νέες απαραίτητες τεχνικές υποδομές και κοινόχρηστους-κοινοφελείς χώρους για την εξυπηρέτηση του

μελλοντικού πληθυσμού. Συνεπώς, το έντονα παρεμβατικό σενάριο θα προκαλέσει σημαντικές αλλαγές στα οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και χωρικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης.

Σενάριο 3: Σενάριο ήπιας παρέμβασης – ρεαλιστικό σενάριο

Ακολουθεί το σενάριο ήπιας παρέμβασης, το οποίο βασίζεται σε πιο ρεαλιστικές προβλέψεις. Σε αυτό, εκτιμάται ότι οι Δήμοι θα συγκρατήσουν τον πληθυσμό τους, χωρίς να παρουσιάσουν έντονη πληθυσμιακή μεγέθυνση, όπως στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης. Προτεραιότητα αποτελεί η δημογραφική ανασυγκρότηση και συγκράτηση πληθυσμού. Για την ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, αξιοποιούνται σταδιακά οι διαθέσιμοι ανεκμετάλλευτοι πόροι και γίνονται παρεμβάσεις τόνωσης της οικονομίας και ανάδειξης της περιοχής μελέτης, με μεταβατικό ρυθμό. Εξετάζοντας την παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής για την ενίσχυση των τριών τομέων παραγωγικής δραστηριότητας, προτείνονται οι παρακάτω επεμβάσεις.

Αναφορικά με τον πρωτογενή τομέα, οι παρεμβάσεις που προτείνονται είναι οι εξής:

- Η προώθηση και ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στο Δήμο Χίου που εστιάζει στην ποιοτική αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων, στην προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων και στη διατήρηση της γονιμότητας των εδαφών. Υπερτερεί της συμβατικής γεωργίας, με συγκριτικά πλεονεκτήματα για την υγεία των καταναλωτών αλλά και στους φυσικούς πόρους, το έδαφος και το νερό.
- Η δημιουργία σύγχρονων συνεταιρισμών και συνεργατικών δομών στους μελετώμενους Δήμους, με σκοπό την ολοκληρωμένη παραγωγή και προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών όλων των τομέων και κυρίως του αγροδιατροφικού τομέα. Η αύξηση του βαθμού συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα και με όλους τους τρόπους, οριζόντια και κάθετα (π.χ. παραδοσιακοί συνεταιρισμοί, δίκτυα, clusters) είναι το καλύτερο μέσο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση των εσόδων και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και εν τέλει βιωσιμότητας των τοπικών μονάδων αλλά και την ενίσχυση της εξωστρέφειας και ταυτότητας του τόπου. Το παράδειγμα της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου (Ε.Μ.Χ.) αποτελεί επιτυχημένο παράδειγμα του συνεργατικού τομέα.
- Ο περιορισμός των προβλημάτων που εντοπίζεται στους κλάδους της αλιείας και της κτηνοτροφίας. Ενδεικτικά, για την αλιεία προβλέπεται συμμόρφωση σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες από την ελληνική πλευρά, αλλά και την συνοριακή περιοχή, σχετικά με την κτηνοτροφία, προβλέπεται ο περιορισμός των κτηνοτροφικών αποβλήτων μέσω κατάλληλων πρακτικών.
- Η διατήρηση των τοπικών ποικιλιών με την ταυτόχρονη εισαγωγή νέων αγροτικών καλλιεργειών, λαμβάνοντας υπόψη τα εδαφικά, κλιματικά και λοιπά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης και εξασφαλίζοντας την άμεση συνεργασία με γεωπόνους, ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα αλλά και διάφορους οργανισμούς.

- Η ενίσχυση του εν λόγω τομέα μέσω της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην περιοχή μελέτης (πχ αγροτουρισμός, οικοτουρισμός).
- Η υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, συνεισφέροντας τόσο στην βελτίωση της οικονομίας όσο και στην περιβαλλοντική προστασία της περιοχής μελέτης (πχ κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων, αξιοποίηση κτηνοτροφικών αποβλήτων για την παραγωγή εδαφοβελτιωτικών υλικών).
- Η χωροθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών στο Δήμο Χίου, αποσκοπώντας τόσο στην αντιμετώπιση της υπερβόσκησης όσο και στην οργάνωση των δραστηριοτήτων των κτηνοτρόφων, είτε με αποτελεσματικότερη εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας είτε με οικονομίες κλίμακας. Επιπλέον, οι κτηνοτροφικές ζώνες θα περιορίσουν τα φαινόμενα υπερβόσκησης που εντοπίζονται κυρίως στο κεντρικό τμήμα του Δήμου το οποίο δύναται καταστεί μη γόνιμο, επιφέροντας επιπτώσεις σε πολλαπλούς τομείς.
- Ο εκσυγχρονισμός του αγροτικού τομέα με την υιοθέτηση νέων μεθόδων, όπως είναι η γεωργία ακριβείας με την οποία θα επιτευχθεί περιορισμός του κόστους παραγωγής για τους αγρότες και των επιπτώσεων στους φυσικούς πόρους, αλλά και εξασφάλιση ποιοτικότερων προϊόντων.
- Η ίδρυση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, στο Δήμο Χίου.
- Η αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων, ως προς τον πρωτογενή τομέα, στα Νένητα και στα Θυμιανά.

Στο δευτερογενή τομέα, σύμφωνα με το ήπιο αναπτυξιακό σενάριο δίνεται έμφαση στην ενδυνάμωση των δυναμικών κλάδων και συσχέτιση των δευτερογενών δραστηριοτήτων με τα παραγόμενα τοπικά προϊόντα. Συγκεκριμένα, προτείνονται τα εξής:

- Η ενίσχυση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα δράσουν σε συνεργασία με τον πρωτογενή τομέα, προκειμένου να στηρίξουν την αγροτική παραγωγή, με διάσπαρτη χωροθέτησή τους πλησίον του βασικού οδικού δικτύου και σε εγγύτητα με τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις του Δήμου Χίου. Επίσης, αναμένεται η ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων του κλάδου στηριζόμενες στις πλουτοπαραγωγικές πηγές της περιοχής και τα παραγόμενα αγροτικά προϊόντα (πχ μαστίχα).
- Η δημιουργία ζωνών συγκέντρωσης βιομηχανιών-βιοτεχνιών στο Δήμο Χίου, χωρίς να είναι απαραίτητη η πολεοδόμησή τους ή η δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου εξυγίανσης βάσει Ν. 4982/2022 σε περιοχές άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις.
- Η παροχή κινήτρων για την αναμόρφωση της παραγωγικής διαδικασίας των διάσπαρτων επιχειρήσεων του τομέα, υιοθετώντας μεθόδους φιλικότερες προς το περιβάλλον και λιγότερο ενεργοβόρες. Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει και η θέσπιση προγραμμάτων συνεχούς κατάρτισης των επαγγελματιών του χώρου.

Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα παραγωγής, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα του τουρισμού. Λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενοι πόροι και αξιοποιούνται τα

τοπικά χαρακτηριστικά και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, στοχεύοντας σε μια βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη διαφοροποιημένη από τον τουρισμό μαζικού τύπου, ο οποίος δε συνάδει με τις βιώσιμες φιλοδοξίες της περιοχής. Βασικός παράγοντας της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης αποτελεί η αξιοποίηση ανεκμετάλλευστων πόρων. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται:

- Η ανάπτυξη του τουρισμού στους μελετώμενους Δήμους, μέσω της προώθησης ήπιων μορφών αναψυχής-τουρισμού και της δημιουργίας δικτύων-διαδρομών, λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον (πχ παραδοσιακοί οικισμοί, βίγλες, Μαστιχοχώρια).
- Η διαφήμιση και προβολή της περιοχής μελέτης και των αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στοχεύοντας στην προσέλκυση επισκεπτών και τουριστών. Στην κατεύθυνση αυτήν θα συμβάλλει και η ανάδειξη της περιοχής ως τόπο προέλευσης επώνυμων τουριστικών προϊόντων (ΠΟΠ, ΠΓΕ).
- Η ενίσχυση της εμπορικής τουριστικής κίνησης μέσω διαμόρφωσης ζωνών εμπορικών και τουριστικών δραστηριοτήτων στους Δήμους Οινουσσών, Ψαρών και στους μεγαλύτερους οικισμούς του Δήμου Χίου, με έμφαση στη στήριξη και την προώθηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων. Επίσης, προωθείται η αναβάθμιση της υφιστάμενης τουριστικής ανάπτυξης στο τμήμα που ορίζεται μεταξύ του Βροντάδος και του Εμπορείου.
- Η αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, η επανάχρηση των αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων αλλά και η παροχή κινήτρων για την μετατροπή των παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες. Παράλληλα, προωθείται η χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων.
- Η προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας και η λειτουργική διασύνδεση με αγροτικές και μεταποιητικές δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών κ.λπ.).

Αναφορικά με τις μεταφορές και τεχνικές υποδομές, το σενάριο της ήπιας παρέμβασης, στηρίζεται στις παρακάτω δράσεις:

- Στη δημιουργία συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης στην πόλη Χίου, ώστε να περιορισθεί η κυκλοφοριακή συμφόρηση. Επίσης, ο εν λόγω τομέας θα βελτιωθεί μέσω της ανάπτυξης νέων σχετικών τεχνολογικών εφαρμογών (π.χ. ενημέρωση σχετικά με τις κυκλοφοριακές συνθήκες, τις εναλλακτικές διαδρομές κ.λπ.).
- Στην αποφυγή απομόνωσης της βορειοδυτικής Χίου, ως προς τον υπόλοιπο Δήμο, μέσω της συντήρησης του οδικού δικτύου και την αντιμετώπιση των κατολισθήσεων. Επίσης, προβλέπεται η αναβάθμιση του τοπικού οδικού δικτύου του Δήμου Χίου και η βελτίωση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου στους Δήμους Ψαρών και Οινουσσών.
- Στην αύξηση των δρομολογίων των υφιστάμενων γραμμών των ΜΜΜ, αναβαθμίζοντας ποιοτικά την δημόσια συγκοινωνία στο Δήμο Χίου.

- Στη δημιουργία ολοκληρωμένων πράσινων διαδρομών ήπιας μετακίνησης σε επιλεγμένες περιοχές (πχ εμπορικό κέντρο, γύρω από σχολεία, παραλιακό μέτωπο) της κεντρικής ζώνης από το Βροντάδο μέχρι τον Μέγα Λιμνιώνα-Αγία Ερμιόνη καθώς και στη διαμόρφωση πόλων τοπικής ανάπτυξης και τουρισμού.
- Στη βελτίωση των υφιστάμενων λιμενικών υποδομών στο Δήμο Ψαρών, στην εφαρμογή Master Plan στο λιμένα Χίου, αλλά και στη κατασκευή συμπληρωματικών έργων στο λιμένα Λιμνιών για την προστασία της λιμενολεκάνης.
- Στη λειτουργία των υδατοδρόμιων της περιοχής μελέτης.
- Εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.) και Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) στο Δήμο Χίου.
- Στη βελτίωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των Δήμων Η.Ν. Ψαρών και Οινουσσών με το Δήμο Χίου και στην ενεργειακή αυτονομία στο Δήμο Χίου (πχ παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., ανάπτυξη έξυπνων δικτύων, εισαγωγή ηλεκτροκίνησης, εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας).

Σχετικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές, προβλέπονται τα παρακάτω:

- Η μετατροπή του Χ.Υ.Τ.Α. Χίου σε Χ.Υ.Τ.Υ., έχοντας ως προϋπόθεση την ολοκλήρωση της Μονάδας Επεξεργασίας Αποβλήτων και Βιοαποβλήτων (ΜΕΑ/ΜΕΒΑ) στη Βέσσα που θα εξυπηρετεί και τους τρεις Δήμους.
- Η αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων αγωγών στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου Χίου, σε όσα τμήματα εντοπίζονται τα κυριότερα προβλήματα.
- Η διασύνδεση περισσότερων οικισμών στην Ε.Ε.Λ. Χίου και η αναβάθμιση όσων Ε.Ε.Λ. θα διατηρηθούν.
- Η αξιοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων της Ε.Ε.Λ. Χίου, μετά από την ολοκλήρωση κατάλληλων έργων αναβάθμισής της, για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών της περιοχής μελέτης.
- Η επικαιροποίηση σχεδίων διαχείρισης υδατικών πόρων και η εφαρμογή προτεινόμενων έργων.

Σχετικά με τη χωρική οργάνωση, οι προβλέψεις για το σενάριο της ήπιας παρέμβασης στηρίζονται σε ρεαλιστικές και ευέλικτες προτάσεις και πιο συγκεκριμένα προβλέπεται:

- Η ενίσχυση της πολυκεντρικής χωρικής ανάπτυξης στο οικιστικό δίκτυο, μέσω της δημιουργίας επιμέρους χωρικών ενότητων που θα λειτουργούν χωρίς άμεση εξάρτηση από την έδρα του Δήμου Χίου.
- Η ευελιξία στις ρυθμίσεις του εξωοικιστικού χώρου.
- Τοπικές αναπλάσεις στο δημόσιο χώρο της περιοχής μελέτης, δηλαδή σε οδικό δίκτυο, πλατείες, πάρκα και χώρους πρασίνου, η συντήρηση του αστικού εξοπλισμού στην πόλη της Χίου και η εφαρμογή πολεοδομήσεων με Ρ.Σ.Ε. σε οικισμούς α΄ προτεραιότητας.
- Η ανάπτυξη του κοινόχρηστου δικτύου των οικισμών Ψαρών και Οινουσσών (π.χ. ιεράρχηση οδικού δικτύου, δημιουργία χώρων στάθμευσης οχημάτων,

δημιουργία οργανωμένων χώρων στάσης-θέας και άλλων κοινόχρηστων χώρων).

Όσον αφορά στο φυσικό περιβάλλον, το σενάριο ήπιας παρέμβασης στηρίζεται στις παρακάτω παρεμβάσεις:

- Στη θέσπιση οικονομικών εργαλείων και κινήτρων με στόχο τη μείωση του όγκου των αποβλήτων, στην προώθηση της ανάκτησης, ανακύκλωσης και αξιοποίησής τους και στην οργάνωση εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών.
- Στη χρήση πόρων και πρώτων υλών με τη μέγιστη αποδοτικότητα και το χαμηλότερο δυνατό αποτύπωμα άνθρακα και στη μετατροπή της οικονομίας σε κυκλική. Στόχος είναι αφενός να καταναλώνονται λιγότεροι πόροι αφετέρου να αυξηθεί η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση υλικών.

βιώσιμη και ορθολογική κατανάλωση πρώτων υλών και ενέργειας. Η κατανάλωση προκύπτει από πρωτογενείς δραστηριότητες και βιομηχανικές και τουριστικές δραστηριότητες.

- Σε επεμβάσεις στο κτιριακό απόθεμα των μελετώμενων Δήμων, αποσκοπώντας στη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος και στη θωράκιση των ενεργειακών απωλειών με ενεργειακές αναβαθμίσεις, συστήματα αξιοποίησης Α.Π.Ε. (π.χ. φωτοβολταϊκά), πράσινες στέγες κλπ.
- Στην αλλαγή χωροθέτησης λειτουργιών του λιμένα Χίου όπως θα προκύψει από την έγκριση του Master Plan. Ακόμη, προωθείται ο περιορισμός της διαμπερούς κυκλοφορίας και η εφαρμογή κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, συντελώντας στην αποσυμφόρηση της πόλης και ως επακόλουθο στην βελτίωση της ατμοσφαιρικής ποιότητας. Στη κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει η εφαρμογή του σχεδίου Δράσης Σ.Β.Α.Κ. αλλά και η αύξηση χώρων πρασίνου.

Σχετικά με το πολιτιστικό περιβάλλον, προβλέπεται:

- Η οργάνωση και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή μελέτης, αλλά και η αύξηση των επισκέψιμων αρχαιολογικών χώρων, μέσω της υλοποίησης σχετικών έργων. Η συντήρηση και αποκατάσταση των ευρημάτων στους μη επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους, η ολοκληρωμένη σήμανση σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία και γενικότερα η υλοποίηση σχετικών έργων δύναται να συμβάλλουν σε αυτή την κατεύθυνση. Ακόμη, κρίνεται σημαντική η προώθηση πολιτιστικών δράσεων στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό την ανάδειξη της περιοχής μελέτης.
- Η εκπόνηση ειδικών πολεοδομικών μελετών για τους ήδη κηρυγμένους, ως παραδοσιακούς, οικισμούς.
- Η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για την ενίσχυση και προβολή των πολιτιστικών εκδηλώσεων και παραδοσιακών εορτών, με δυνατότητα διαδικτυακής ξενάγησης στους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, προσελκύνοντας έτσι νέους επισκέπτες στην περιοχή μελέτης.
- Η αναστήλωση βιγλών και η οργάνωσή τους σε ενιαίο δίκτυο πολιτισμού καθώς και η αποκατάσταση και επανάχρηση διατηρητέων μνημείων και κτιρίων στο Δήμο Χίου με σκοπό όχι μόνο τη διάσωση των ίδιων, αλλά τη συνολική

αναβάθμιση, την αύξηση της ανθεκτικότητας του οικιστικού περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ταυτότητας του Δήμου. Είναι αναγκαία η συνεργασία του Δήμου με το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και η αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων αλλά και η αξιοποίηση βέλτιστων πρακτικών.

Για τις κοινωνικές υποδομές, δίνεται έμφαση στην ποιότητα και πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται:

- Η κατασκευή νέων μονάδων εκπαίδευσης στο Δήμο Χίου (πχ νηπιαγωγεία σε Χίο, Ειδικά Σχολεία, Μουσικό Σχολείο) και η αναβάθμιση (πχ ενεργειακή, λειτουργική) των υφιστάμενων μονάδων. Ακόμη, προωθείται η διασύνδεση των οικισμών του Δήμου που βρίσκονται σε μακρινή απόσταση από τις εκπαιδευτικές μονάδες, μέσω σχολικών λεωφορείων, για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτησή τους.
- Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των εκπαιδευτικών μονάδων στο Δήμο Χίου, όπου κρίνεται απαραίτητο και η αναβάθμιση των χώρων Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού στο Δήμο Οινουσσών.
- Η δημιουργία νέων μονάδων πρόνοιας ηλικιωμένων σε οικισμούς, πλην της πόλης Χίου, καθώς και χώρων πολιτισμού σε οικισμούς με τουριστική προτεραιότητα.

Σχετικά με την κλιματική αλλαγή και την πολιτική προστασία, προβλέπεται:

- Ο περιορισμός των πυρκαγιών, μέσω υλοποίησης κατάλληλων έργων, στην περιοχή μελέτης. Πιο συγκεκριμένα, προωθείται η διάνοξη αντιπυρικών ζωνών και η βελτίωση και διάνοξη των δασικών οδών και η σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων. Επίσης, προτείνεται η στέγαση πυροσβεστικών υπηρεσιών σε κατάλληλους χώρους στο Δήμο Χίου και η δημιουργία πυροσβεστικών κλιμακίων και η εκπαίδευση εθελοντών στους Δήμους Η.Ν. Ψαρών και Οινουσσών.
- Η εκπόνηση και έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας νήσου Χίου, με σκοπό την ολοκληρωμένη παρακολούθηση και αντιμετώπιση των πλημμυρικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος και η εφαρμογή των προτάσεων του (δράσεων – μελετών έργων), καθώς και η κατάλληλη και υπό σύγχρονο πρίσμα διαχείριση υδατορευμάτων που είτε έχουν διευθετηθεί (ανοιχτά/εγκιβωτισμένα) είτε σήμερα έχουν εξαφανιστεί.
- Η υλοποίηση κατάλληλων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στο Δήμο Οινουσσών.
- Η υλοποίηση έργων αντιμετώπισης και πρόληψης των φαινομένων υπαλμύρισης στην περιοχή μελέτης (π.χ. φραγμοί εμπλουτισμού γλυκού νερού, τεχνητοί υπόγειοι φραγμοί, τεχνικές αφαλατώσεις κλπ).
- Η εφαρμογή της οδηγίας SEVESO III (2012/18/E.E.) και των κανόνων, μέτρων και όρων της Κ.Υ.Α. 172058/2016 (ΦΕΚ Β΄ 354), σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες. Κατά αυτόν τον τρόπο, οι εν λόγω βιομηχανικές μονάδες της Χίου θα καταστούν λιγότερο επιβλαβείς για το ευρύτερο οικιστικό, και όχι μόνο, περιβάλλον.

- Η διαμόρφωση νέων χώρων καταφυγής και καταυλισμού σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών στο Δήμο Χίου, συνοδευόμενων από κατάλληλη σήμανση και οδεύσεις διαφυγής.
- Στοχευμένες παρεμβάσεις άρσης της επικινδυνότητας των ετοιμόρροπων κτιρίων και ο στοχευμένος προσεισμικός έλεγχος των κρίσιμων δημόσιων κτιρίων και υποδομών.

Συνοψίζοντας, η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων με σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον δύναται να επιφέρει ανάπτυξη και αναζωογόνηση στην περιοχή μελέτης, αποτελώντας μονόδρομο στην παρούσα, κρίσιμη φάση της κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας. Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, σύμφωνα με το σενάριο ήπιας παρέμβασης, η περιοχή μελέτης αποκτά μια συγκεκριμένη ταυτότητα η οποία οδηγεί σε περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής. Οι προτάσεις του εν λόγω σεναρίου είναι οικονομικά βιώσιμες, διαμορφώνοντας έτσι ένα αειφόρο παραγωγικό μοντέλο, το οποίο συγκροτούν κατά βάση οι τουριστικές δραστηριότητες, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Υπογραμμίζεται ότι δεν είναι ανάγκη να αναβαθμιστούν όλες οι υποδομές αλλά θα πρέπει να γίνουν στοχευμένες παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς, οι οποίες θα φέρουν στο μέλλον περαιτέρω έσοδα στους Δήμους, έτσι ώστε να επιτευχθεί η εξέλιξη και ανάπτυξή τους. Συνεπώς, δημιουργείται ένα ικανό, ανταγωνιστικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, προσελκύοντας ανθρώπινο δυναμικό, επενδύσεις και επισκέπτες και αξιοποιώντας την γεωγραφική θέση και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Με αυτόν τον τρόπο, η περιοχή μελέτης αποτελεί πόλο ανάπτυξης για την ευρύτερη περιοχή.

A10.2 Κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης

A10.2.1 Εισαγωγή

Διαχρονικά, στην Ελλάδα όμως από το 1997 και μετά, λόγω της σχετικής νομοθεσίας, ο χωρικός σχεδιασμός οφείλει να συμβάλλει στην ανάπτυξη, με σεβασμό στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω επιταγή, αναμένεται ο χωρικός σχεδιασμός και συγκεκριμένα, το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο των Δήμων Χίου, Οινουσσών και Η.Ν. Ψαρών να εναρμονίζεται με την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Αναφορικά με την επιλογή των εναλλακτικών σεναρίων που εξετάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, ισχύουν τα εξής:

- Τα σενάρια εξέλιξης του πληθυσμού, λαμβάνονται υπόψη, ώστε σε ό,τι αφορά την οικιστική ανάπτυξη της περιοχής, να εξεταστεί κατά πόσο οι υφιστάμενοι οικιστικοί υποδοχείς είναι σε θέση να δεχτούν την τυχόν προβλεπόμενη πληθυσμιακή αύξηση και να φιλοξενήσουν τις νέες ανάγκες για κοινωνικό εξοπλισμό. Επίσης, είναι απαραίτητα για την οργάνωση των κοινωνικών υποδομών και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για επέκταση των τεχνικών υποδομών, ώστε να μην υπάρξουν φαινόμενα αυθαίρετης δόμησης και

ανεπάρκειας των υποδομών και κατά συνέπεια αρνητικές προς το περιβάλλον επιπτώσεις.

- Τα αναπτυξιακά σενάρια εξετάζουν τους τρεις τομείς της οικονομίας, πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή και πώς αυτοί θα εξελιχθούν ανάλογα με το κάθε σενάριο που διατυπώνεται. Στο τριτογενή τομέα απασχολείται το μεγαλύτερο τμήμα του εργατικού δυναμικού, και στους τρεις Δήμους, αποτελώντας σημαντική αναπτυξιακή συνιστώσα λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Οι λοιποί τομείς είναι αρκετά περιορισμένοι και στάσιμοι, με δυνατότητα όμως ενίσχυσής τους και διασύνδεσής τους με τον κυρίαρχο τομέα παραγωγής.
- Εκτός των παραπάνω αναπτυξιακών σεναρίων εξετάστηκαν και άλλες παράμετροι και συγκεκριμένα, οι μεταφορές, οι τεχνικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές, η χωρική οργάνωση, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή-πολιτική προστασία.

Έτσι, στο Κεφάλαιο Α10.1 διερευνήθηκαν τρία σενάρια, διαφορετικού βαθμού παρέμβασης, για όλες τις προαναφερθείσες παραμέτρους: το σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης, το σενάριο δυναμικής παρέμβασης και το σενάριο ήπιας παρέμβασης ή ρεαλιστικό σενάριο. Το σενάριο δυναμικής παρέμβασης διαχωρίζεται από το σενάριο ήπιας παρέμβασης αφενός ως προς τις αλλαγές που προτείνονται σε σχέση με την υφιστάμενη ή ισχύουσα κατάσταση, αφετέρου ως προς τη δυναμική των παρεμβάσεων στο σχεδιασμό και την οργάνωση του χώρου, δηλαδή, το μέγεθος, την κλίμακα και τον αριθμό των έργων (αναπτυξιακών, τεχνικών και κοινωνικών) κ.α.

Α10.2.2 Σχολιασμός σεναρίου τάσεων ή μηδενικής λύσης

Στο σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης, όπως προαναφέρθηκε, εξετάζεται το ενδεχόμενο να παραμείνει η κατάσταση ως έχει, χωρίς καμία ουσιαστική παρέμβαση σχεδιασμού. Επίσης, δεν προβλέπονται παρεμβάσεις σε κανένα τομέα οικονομικής δραστηριότητας, γεγονός που φανερώνει την απουσία βελτιωτικών κινήσεων / παρεμβάσεων. Στο σενάριο αυτό διατηρούνται οι υφιστάμενες περιβαλλοντικές, κοινωνικές, οικονομικές και δημογραφικές τάσεις. Επιγραμματικά, το σενάριο τάσεων συνεπάγεται με τα εξής:

- Πληθυσμιακή μείωση στους περισσότερους οικισμούς της περιοχής μελέτης.
- Αύξηση συγκρούσεων χρήσεων γης (κυρίως μεταξύ τουρισμού και υπαίθρου), λόγω απουσίας ολοκληρωμένου σχεδιασμού και μη ολοκλήρωσης του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου.
- Υποβάθμιση του εδάφους με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την τοπική οικονομία.
- Επιπτώσεις από την μη ορθή διαχείριση των αποβλήτων πάσης φύσεως.
- Αδυναμία αντιμετώπισης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής (π.χ. φυσικές καταστροφές).
- Αδυναμία προσέλκυσης επισκεπτών και επενδύσεων.
- Εκκρεμότητες στο πολεοδομικό καθεστώς.

- Μηδενική αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων για τουριστικούς σκοπούς.
- Περαιτέρω υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, κυρίως λόγω των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικών και τεχνικών υποδομών, της αδύναμης τοπικής αγοράς εργασίας, στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, και της χαμηλής ποιότητας του οικιστικού περιβάλλοντος.

Συνεπώς, το σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης, θα έχει ως πιθανό αποτέλεσμα στασιμότητα ή περαιτέρω υποβάθμιση της περιοχής στο μέλλον, τόσο ως προς τα οικονομικά και περιβαλλοντικά, όσο και προς τα πληθυσμιακά – κοινωνικά χαρακτηριστικά της. Για τους παραπάνω λόγους, δεν είναι επιλέξιμο.

A10.2.3 Σχολιασμός σεναρίου δυναμικής παρέμβασης

Το σενάριο δυναμικής παρέμβασης αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό σενάριο, το οποίο αναφέρεται στη θετική άμεση ανατροπή των τάσεων ως προς την οικονομική ανάπτυξη, με εισαγωγή καινοτόμων δράσεων, ως προς τα θέματα διαχείρισης του περιβάλλοντος και τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, τη βιώσιμη κινητικότητα κ.α. Βασικό χαρακτηριστικό στο εν λόγω σενάριο έντονης παρέμβασης είναι το υψηλό κόστος υλοποίησης των επιμέρους προτάσεων, η γρήγορη ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων μελετών, η άμεση κατασκευή όλων των προτεινόμενων έργων κ.α. Στηρίζεται στην παράλληλη δυναμική ανάπτυξη και των τριών τομέων οικονομίας, θεωρώντας ότι θα υπάρξουν επενδύσεις και ανάπτυξη, ταυτόχρονα σε όλους τους τομείς, χωρίς να προκύψουν χωρικές συγκρούσεις μεταξύ τους. Αφορά σε προτάσεις, οι οποίες εκτός από το υψηλό κόστος, είναι δυσκολότερο να υλοποιηθούν, είτε λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται σε εκπόνηση και έγκριση μελετών και υλοποίηση έργων, είτε λόγω θεσμικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται, με σκοπό την υλοποίηση αυτών των προτάσεων.

Όσον αφορά στην υλοποίησή του, το εν λόγω σενάριο προϋποθέτει εκτεταμένους οικονομικούς πόρους, οι οποίοι θα διατεθούν ταυτόχρονα προς όλες τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις, ενώ σε επίπεδο χωρικής οργάνωσης, θα προβλέπει παρεμβάσεις στους περισσότερους οικιστικούς υποδοχείς, «φαραωνικά» έργα υποδομών, αλλά και σαφή οριοθέτηση ζωνών στον εξωαστικό χώρο.

Για το λόγο αυτόν, το σενάριο δύναται να χαρακτηριστεί ως «επιθετική» πολιτική ανάπτυξης και η εφαρμογή του εγκυμονεί κινδύνους σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς δεν είναι «ρεαλιστικό» στην εφαρμογή του και είναι δυνατόν να προκαλέσει ανισόρροπη ανάπτυξη στην περιοχή μελέτης. Ωστόσο, σε ορισμένους τομείς (π.χ. φυσικό περιβάλλον), το εν λόγω σενάριο παρουσιάζει ιδιαίτερα θετικές πτυχές και μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις δεν συνοδεύεται από υπερβολικό κόστος εφαρμογής, αφού σχετίζεται με δράσεις που δεν απαιτούν μεγάλες οικονομικές επενδύσεις.

A10.2.4 Σχολιασμός σεναρίου ήπιας παρέμβασης

Το σενάριο ήπιας παρέμβασης είναι το πιο ρεαλιστικό και βιώσιμο σενάριο, το οποίο θα συμβάλλει στην ισόρροπη αξιοβίωτη ανάπτυξη της περιοχής, με αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της, ενίσχυση των θετικών και αναστροφή των αρνητικών τάσεων και την αντιμετώπιση πολλών υφιστάμενων προβλημάτων. Επιπρόσθετα, θέτει τους βασικούς άξονες παρέμβασης, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους όπως η χρηματοδοτική εφικτότητα υλοποίησης των δράσεων, η αποφυγή διατάραξης των υφιστάμενων κοινωνικών σχέσεων, η προστασία του περιβάλλοντος κ.α. Χαρακτηριστικό του είναι η πιο ρεαλιστική προσέγγιση της μελλοντικής εξέλιξης των Δήμων, τόσο όσον αφορά στη θετική εξέλιξη των πληθυσμών τους, όσο και στα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, διασφαλίζοντας την κοινωνική αποδοχή, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος. Το εν λόγω σενάριο υιοθετεί και ορισμένα στοιχεία, προτάσεις και ιδέες από το σενάριο δυναμικής ανάπτυξης, με μικρότερο βαθμό παρέμβασης.

A10.2.5 Κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης των σεναρίων

Για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση των τριών παραπάνω σεναρίων, διατυπώνονται τα κύρια κριτήρια επιλογής τα οποία είναι τα εξής:

- Δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων.
- Πληθυσμιακή ανάπτυξη – δημογραφική ανανέωση.
- Ολοκληρωμένη αξιοποίηση πολιτιστικών πόρων.
- Ολοκληρωμένη αξιοποίηση φυσικών πόρων.
- Βιοτικό επίπεδο – συνθήκες διαβίωσης.

Τα κριτήρια αυτά επιλέγονται διότι ουσιαστικά αποτελούν βασικούς στόχους της μελέτης του Τ.Π.Σ. και δεν επιλέγονται περιβαλλοντικά κριτήρια, διότι αυτά θα εξεταστούν από το παραδοτέο της Β΄ Φάσης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Έτσι, με την ολοκλήρωση του Τ.Π.Σ. και κυρίως με την εφαρμογή του, η περιοχή μελέτης θα οδηγηθεί σε περαιτέρω ανάπτυξη, θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, θα μειωθεί η ανεργία και θα αυξηθεί το εισόδημα των κατοίκων. Στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών διαβίωσης θα συμβάλλουν, εκτός από την οικονομική ανάπτυξη, η προτεινόμενη πολεοδομική οργάνωση των οικισμών, η βιώσιμη κινητικότητα, τα έργα των αναπλάσεων των κοινόχρηστων χώρων κ.α.

Για την αξιολόγηση των τριών σεναρίων, χρησιμοποιούνται πίνακες με τα κριτήρια και βαθμολογούνται αυτά για κάθε σενάριο, ως προς τις επιπτώσεις που αναμένεται να προκαλέσουν σε κάθε κλάδο που εξετάστηκε παραπάνω και συγκεκριμένα, στην πληθυσμιακή εξέλιξη, στους τομείς παραγωγής, στις μεταφορές, στις τεχνικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές, στη χωρική οργάνωση, στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και στη κλιματική αλλαγή-πολιτική προστασία. Η βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλέγεται να γίνει με σύμβολα, ως εξής: η θετική

συνέπεια συμβολίζεται με (+), η πολύ θετική συνέπεια με (++), η αρνητική επίδραση με (-), η πολύ αρνητική επίδραση με (--) και η ουδέτερη επίπτωση με (/). Στους πίνακες που ακολουθούν τα Α, Β, Γ κ.ο.κ. αντιστοιχίζονται στους παραπάνω κλάδους ως εξής: Α: πληθυσμιακή εξέλιξη, Β: πρωτογενής τομέας, Γ: δευτερογενής τομέας, Δ: τριτογενής τομέας, Ε: μεταφορές και τεχνικές υποδομές, Ζ: περιβαλλοντικές υποδομές, Η: χωρική οργάνωση, Θ: φυσικό περιβάλλον, Ι: πολιτιστικό περιβάλλον, Κ: κοινωνικές υποδομές και οι αριθμοί 1, 2, 3 αντιστοιχούν στα σενάρια, 1: σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης, 2: σενάριο δυναμικής παρέμβασης, 3: σενάριο ήπιας παρέμβασης- ρεαλιστικό.

A10.3 Αξιολόγηση σεναρίων – επιλογή σεναρίου βασικών επιλογών

Καταρχάς, ως προς τα τρία σενάρια για τα πληθυσμιακά μεγέθη των Δήμων στο μέλλον, ουσιαστικά δεν υπάρχει άμεσα επικρατέστερο σενάριο, καθώς τα περισσότερα κριτήρια δεν σχετίζονται άμεσα με τα πληθυσμιακά σενάρια. Δηλαδή, αν ο σχεδιασμός του Τ.Π.Σ. πραγματοποιηθεί με βάση το σενάριο δυναμικής ή ήπιας ανάπτυξης στον πληθυσμό, αυτό δεν έχει επιπτώσεις στα κριτήρια που τίθενται για την αξιολόγηση των σεναρίων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	A1	A2	A3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	-	/	/
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-	/	/
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	-	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	/	/

Πίνακας Α.10.3.1: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς την εξέλιξη του πληθυσμού για το έτος – στόχο 2040.

Όμως, η επιλογή του πληθυσμιακού σεναρίου θα πραγματοποιηθεί παρακάτω με βάση το ποιο από τα δύο θεωρείται πιο ρεαλιστικό και κατάλληλο με βάση την μελλοντική ανάπτυξη και πολεοδομική οργάνωση των οικισμών της περιοχής μελέτης. Και αυτό είναι το ήπιο σενάριο, βάσει του οποίου εκτιμάται ότι ο πληθυσμός-στόχος για το 2040 ανέρχεται περίπου σε 62.100 κατοίκους για το Δήμο Χίου, σε 1.300 περίπου για το Δήμο Οινουσσών και σε 570 περίπου κατοίκους για το Δήμο Ψαρών.

Με βάση την εξέλιξη που θα προκύψει στον πρωτογενή τομέα της περιοχής μελέτης, εκτιμάται ότι το σενάριο τάσεων θα επιφέρει αρνητικές επιδράσεις στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην αύξηση του εισοδήματος στους μελετώμενους

Δήμους. Συνεπώς, ο κλάδος δεν υποστηρίζει την πληθυσμιακή αύξηση και το βιοτικό επίπεδο μειώνεται, αφού εντείνονται τα προβλήματα του τομέα. Το σενάριο B2 προωθεί την εντατικοποίηση της γεωργίας, συνεισφέροντας στις νέες θέσεις εργασίας και την αύξηση του εισοδήματος και επομένως και στο βιοτικό επίπεδο. Ωστόσο, η μεγιστοποίηση της παραγόμενης ποσότητας γεωργικών προϊόντων, υποβαθμίζει τους φυσικούς πόρους. Το σενάριο B3, συμβάλλει επίσης στις νέες θέσεις εργασίας και στην αύξηση του εισοδήματος, με μικρότερο ωστόσο όφελος σε σχέση με το δυναμικό σενάριο. Το σενάριο ήπιας παρέμβασης, εστιάζει στην ποιοτική αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων, στηρίζεται σε μια πιο φιλική προς το περιβάλλον ανάπτυξη και φέρει θετικές επιδράσεις, όσον αφορά στην ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Στα δύο τελευταία σενάρια αναμένεται αύξηση του πληθυσμού λόγω ανάπτυξης του κλάδου και δεν επιφέρονται επιπτώσεις στην αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	B1	B2	B3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	-	++	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-	++	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	-	+	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	-	-	++
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	+

Πίνακας Α.10.3.2: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς τον πρωτογενή τομέα

Με βάση την εξέλιξη που προτείνεται στο δευτερογενή τομέα ανάπτυξης, στο σενάριο τάσεων, προβλέπεται να υποβαθμιστεί, λόγω της συνέχειας της περιορισμένης ενασχόλησης του κλάδου και της απουσίας οργανωμένων υποδοχέων. Ως αποτέλεσμα, προκύπτει η αρνητική επίδραση επί των μελετώμενων κριτηρίων, εκτός της αξιοποίησης πολιτιστικών πόρων, η οποία δεν μεταβάλλεται σε κανένα από τα σενάρια ανάπτυξης.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	Γ1	Γ2	Γ3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	-	++	++
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-	++	++
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	-	+	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	-	+	++
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	++

Πίνακας Α.10.3.3: Αξιολόγηση σεναρίου ως προς το δευτερογενή τομέα.

Στα σενάρια Γ2 και Γ3 προβλέπεται θετική επίδραση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην αύξηση του εισοδήματος και στην πληθυσμιακή ανάπτυξη. Ωστόσο, το σενάριο Γ3 υιοθετεί περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους, επομένως έχει μεγάλο βαθμού θετική επίδραση στην αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Σχετικά με το βιοτικό επίπεδο, το σενάριο Γ3 με την πρόταση για δημιουργία ζωνών συγκέντρωσης βιομηχανιών- βιοτεχνιών ή και τη δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου εξυγίανσης, επιφέρουν μεγαλύτερη ελαστικότητα και αποτελούν πιο φιλοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, έναντι της πρότασης του επιχειρηματικού πάρκου, του σεναρίου Γ2.

Με βάση την εξέλιξη που θα προκύψει στον τριτογενή τομέα ανάπτυξης της περιοχής μελέτης, εκτιμάται ότι στο σενάριο τάσεων υπάρχει αρνητική επίδραση στα εν λόγω κριτήρια, με εξαίρεση την αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων, με την οποία δε σχετίζεται. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις των σεναρίων Δ2 και Δ3 αναμένεται να επιφέρουν ισάξια θετικά οφέλη στη δημιουργία θέσεων εργασίας, αύξηση εισοδημάτων και συνεπώς στην πληθυσμιακή ανάπτυξη. Ωστόσο, στο σενάριο Δ3 υιοθετούνται περισσότερο ποιοτικές, παρά εκτατικές παρεμβάσεις, με απόρροια την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και την ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου, μέσω ήπιων μορφών τουρισμού, χωρίς τη θεσμοθέτηση εκτεταμένων ζωνών τουρισμού.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	Δ1	Δ2	Δ3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	-	++	++
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-	++	++
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	-	+	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	+	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	-	+	++
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	++

Πίνακας Α.10.3.4: Αξιολόγηση σεναρίου ως προς τον τριτογενή τομέα.

Όσον αφορά στις μεταφορές και στις τεχνικές υποδομές, συμπεραίνεται η αρνητική επίδραση του σεναρίου τάσης στο βιοτικό επίπεδο, ενώ στα λοιπά κριτήρια δεν αναμένονται επιδράσεις και μεταβολές της υφιστάμενης κατάστασης. Στα σενάρια Ε2 και Ε3, οι παρεμβάσεις στις μεταφορές και τεχνικές υποδομές θα προσδώσουν ισάξια οφέλη τόσο στις νέες θέσεις εργασίας και αύξηση εισοδήματος όσο και στην αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου. Ωστόσο, το σενάριο ήπιας παρέμβασης δίνει έμφαση στην ποιοτική και όχι ποσοτική αναβάθμιση των εν λόγω υποδομών και συνεπώς επιλέγεται ως το επικρατέστερο. Σημειώνεται ακόμα, ότι τα κριτήρια της πληθυσμιακής ανάπτυξης και ολοκληρωμένης αξιοποίησης πολιτιστικών και φυσικών πόρων δεν σχετίζονται με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις των σεναρίων Ε2 και Ε3.

Εξετάζοντας την επίδραση των σεναρίων ανάπτυξης των περιβαλλοντικών υποδομών των μελετώμενων Δήμων στα κριτήρια αξιολόγησης των εν λόγω σεναρίων, συμπεραίνεται η αρνητική επίδραση του σεναρίου τάσης, διότι η συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης των περιβαλλοντικών υποδομών, αρνητικής ως προς τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά, θα επιφέρει δυσμενή επίδραση στα εν λόγω κριτήρια. Σχετικά με τα σενάρια δυναμικής και ήπιας παρέμβασης, οι επεμβάσεις στις περιβαλλοντικές υποδομές θα προδώσουν ισάξια οφέλη τόσο σε νέες θέσεις εργασίας και αύξηση εισοδήματος όσο και στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών διαβίωσης.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	E1	E2	E3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	+	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	+	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	++	++

Πίνακας Α.10.3.5: Αξιολόγηση σεναρίου ως προς τις μεταφορές και τεχνικές υποδομές.

Ωστόσο, το σενάριο ήπιας παρέμβασης εστιάζει στην ποιοτική και όχι στην ποσοτική αναβάθμιση των εν λόγω υποδομών και επομένως επιλέγεται ως το επικρατέστερο. Σημειώνεται επίσης ότι τα σενάρια Z2 και Z3 δεν σχετίζονται με τα κριτήρια της πληθυσμιακής εξέλιξης και της ολοκληρωμένης αξιοποίησης των πολιτιστικών και φυσικών πόρων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	Z1	Z2	Z3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	+	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	+	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	+

Πίνακας Α.10.3.6: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς τις περιβαλλοντικές υποδομές.

Το σενάριο τάσεων στον τομέα της χωρικής οργάνωσης της περιοχής μελέτης αναμένεται να επιφέρει δυσμενή επίδραση στην εξέλιξη του πληθυσμού των Δήμων (περαιτέρω πληθυσμιακή μείωση των Δήμων Χίου και Ψαρών, αρνητική επίδραση και στην πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Οινουσσών) και ως επακόλουθο στη μείωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. Το σενάριο ήπιας ανάπτυξης, διαθέτει μεγαλύτερη ικανότητα προσέλκυσης επενδύσεων, λόγω της ευελιξίας που υιοθετεί

στην οργάνωση και στις ρυθμίσεις στον χώρο και στο κόστος υλοποίησης των προτάσεων. Επομένως, το Η3 έχει θετικότερη επίδραση στις νέες θέσεις εργασίας και στην αύξηση εισοδήματος. Επίσης, βασίζεται σε ρεαλιστικότερες προτάσεις, εστιάζοντας στην ενίσχυση της πολυκεντρικής χωρικής ανάπτυξης για την επόμενη 15ετία, σε αντίθεση με το σενάριο Η2 που συντελεί στην εκτατική ανάπτυξη (π.χ. οικιστικές επεκτάσεις).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	H1	H2	H3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	+	++
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	+	++
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	-	++	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	+	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	-	++	+
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	++

Πίνακας Α.10.3.7: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς τη χωρική οργάνωση.

Σχετικά με τις μεταβολές που θα σημειωθούν στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης, το σενάριο τάσεων αναμένεται να επιδράσει αρνητικά στην ολοκληρωμένη αξιοποίηση των φυσικών πόρων, ενώ στα λοιπά κριτήρια δεν θα ασκήσει κάποια αρνητική ή θετική επιρροή. Στο δυναμικό σενάριο, παρουσιάζονται πιο έντονες παρεμβάσεις με έμφαση στην κυκλική οικονομία και στην μέγιστη εκμετάλλευση και αναβάθμιση των πολιτιστικών πόρων. Ταυτόχρονα, είναι γεγονός ότι η προστασία και αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πόρων και η συντήρηση και αναβάθμιση του πολιτιστικού πλούτου δημιουργεί νέες και σύγχρονες θέσεις εργασίας, με θετική συνεισφορά στην αύξηση του εισοδήματος στις τοπικές κοινωνίες και τελικά, στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. Θετικές επιπτώσεις, σε μικρότερη όμως ένταση, αναμένονται και στο σενάριο ήπιας ανάπτυξης όσον αφορά τις νέες θέσεις εργασίας, την αύξηση εισοδήματος, την ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά και το βιοτικό επίπεδο. Σημειώνεται ότι τα σενάρια Θ2 και Θ3 δεν σχετίζονται με τα κριτήρια της πληθυσμιακής ανάπτυξης και της ολοκληρωμένης αξιοποίησης πολιτιστικών πόρων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	Θ1	Θ2	Θ3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	++	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	++	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	--	++	+
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	/	++	+

Πίνακας Α.10.3.8: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς το φυσικό περιβάλλον.

Όσον αφορά στο πολιτιστικό περιβάλλον, το σενάριο τάσεων δεν θα επηρεάσει κανένα από τα παρακάτω κριτήρια καθώς η στασιμότητα του εν λόγω τομέα δεν σχετίζεται με αυτά. Τα λοιπά σενάρια αναμένεται να επιφέρουν θετικές συνέπειες στις θέσεις εργασίας, το εισόδημα, την ολοκληρωμένη αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων και τη βιοτικό επίπεδο των κατοίκων. Πρόκειται για μεταβολές παρόμοιας κλίμακας, πλην της ολοκληρωμένης αξιοποίησης πολιτιστικών πόρων όπου η βελτίωση θα είναι εμφανέστερη στο δυναμικό σενάριο, που εστιάζουν στην ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής μελέτης. Τα σενάρια δυναμικής και ήπιας ανάπτυξης δεν σχετίζονται με την πληθυσμιακή ανάπτυξη και την αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	I1	I2	I3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	+	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	+	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	++	+
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	/	+	+

Πίνακας Α.10.3.9: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς το πολιτιστικό περιβάλλον

Όσον αφορά στις κοινωνικές υποδομές των μελετώμενων Δήμων, το σενάριο τάσεων δεν θα επηρεάσει τα επιλεγόμενα κριτήρια. Εξάιρεση αποτελεί η ποιότητα του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών διαβίωσης, καθώς η συνέχιση της άνισης εξυπηρέτησης των οικισμών ως προς τις εκπαιδευτικές υποδομές και της ευαλωτότητας των εν λόγω υποδομών σε περίπτωση φυσικής καταστροφής θα επιδεινώσει το κριτήριο αυτό.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΣΕΝΑΡΙΑ		
	K1	K2	K3
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	/	+	+
ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	/	+	+
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	/	/	/
ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	-	+	+

Πίνακας Α.10.3.10: Αξιολόγηση σεναρίων ως προς τις κοινωνικές υποδομές.

Τα σενάρια αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο, ίδιας κλίμακας, στα κριτήρια των θέσεων εργασίας, της αύξησης εισοδήματος και του βιοτικού επιπέδου, ενώ δεν

θα επηρεάσουν τα λοιπά κριτήρια. Και τα δύο σενάρια (Κ2 και Κ3) λαμβάνουν υπόψη και την ποιοτική βελτίωση του εν λόγω τομέα (π.χ. αναβάθμιση των υφιστάμενων εκπαιδευτικών μονάδων Χίου), ωστόσο, το σενάριο ήπιας ανάπτυξης δίνει περαιτέρω έμφαση σε αυτή.

Με βάση τις παραπάνω αξιολογήσεις των σεναρίων, βάσει των κριτηρίων που τίθενται, συνοψίζεται η επιλογή των σεναρίων στον Πίνακα Α.10.3.11, ως ακολούθως:

Εξεταζόμενες παράμετροι σεναρίων	ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		
	Σενάριο τάσεων	Σενάριο δυναμικής παρέμβασης	Σενάριο ήπιας παρέμβασης
Πληθυσμιακή εξέλιξη			✓
Πρωτογενής τομέας			✓
Δευτερογενής τομέας			✓
Τριτογενής τομέας			✓
Μεταφορές και τεχνικές υποδομές			✓
Περιβαλλοντικές υποδομές			✓
Χωρική οργάνωση			✓
Φυσικό περιβάλλον		✓	
Πολιτιστικό περιβάλλον		✓	
Κοινωνικές υποδομές			✓

Πίνακας Α10.3.11: Συνοπτική παρουσίαση επιλεγέντων σεναρίων ως προς την ανάπτυξη και τη χωρική οργάνωση.

Το σενάριο της μελλοντικής πληθυσμιακής εξέλιξης επιλέγεται με βάση τον πληθυσμό-στόχο για το 2040 που κρίνεται πιο ρεαλιστικός, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Υπογραμμίζεται ότι το σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης δεν αποτελεί επιλογή σε καμία περίπτωση και για κανέναν από τις εξεταζόμενες παραμέτρους των τριών σεναρίων. Με εξαίρεση το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, των οποίων οι επιλεγόμενες δράσεις – προτάσεις περιλαμβάνονται στο σενάριο δυναμικής παρέμβασης, σε όλες τις άλλες παραμέτρους επιλέγεται το σενάριο της ήπιας παρέμβασης.

Αναφορικά με τα συμπεράσματα της περιβαλλοντικής αξιολόγησης των σεναρίων χωρικής ανάπτυξης που προκύπτουν από τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – 2^ο Στάδιο, αυτά παρατίθενται στον Πίνακα Α10.3.12 που ακολουθεί:

Εξεταζόμενες παράμετροι των σεναρίων	ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ	

	ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ		
	Σενάριο τάσεων ή μηδενικής λύσης	Σενάριο δυναμικής παρέμβασης	Σενάριο ήπιας παρέμβασης
Πληθυσμιακή εξέλιξη			√
Πρωτογενής τομέας			√
Δευτερογενής τομέας			√
Τριτογενής τομέας			√
Μεταφορές και τεχνικές υποδομές			√
Περιβαλλοντικές υποδομές		√	
Χωρική οργάνωση			√
Φυσικό περιβάλλον		√	
Πολιτιστικό περιβάλλον		√	
Κοινωνικές υποδομές		√	

Πίνακας Α10.3.12: Συνοπτική παρουσίαση επιλεγέντων σεναρίων ως προς την ανάπτυξη και τη χωρική οργάνωση από τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Από τα παραπάνω, συγκρίνοντας τους δύο Πίνακες Α10.3.11 και Α10.3.12, προκύπτει σύμπτωση απόψεων ανάμεσα στο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο και στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στο ζήτημα της επιλογής των αναπτυξιακών σεναρίων και των σεναρίων χωρικής οργάνωσης, γεγονός που επιβεβαιώνει την κοινή στόχευση για αξιοβίωτη ολοκληρωμένη ανάπτυξη στην περιοχή μελέτης. Η διαφοροποίηση για τις περιβαλλοντικές υποδομές, το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον, αλλά και τις κοινωνικές υποδομές σχετίζεται με το γεγονός ότι το Τ.Π.Σ. εξετάζει τις παραμέτρους αυτές με τεχνοοικονομικά κυρίως κριτήρια, ενώ η Σ.Μ.Π.Ε. με αμιγώς περιβαλλοντικά.

Α10.4 Βασικές υποθέσεις προγραμματικών μεγεθών σε ορίζοντα 5ετίας και 15ετίας

Σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, δηλαδή κατά την πρώτη 5ετία (2025-2030), εκτιμάται πως θα υπάρξει σχετική σταθερότητα στην εξέλιξη των μόνιμων κατοίκων σε επίπεδο Δήμου Χίου. Ωστόσο, αναμένεται διαφορετική εξέλιξη στις επιμέρους Δημοτικές Ενότητες καθώς οι σημερινές τάσεις δεν θα μεταβληθούν σε σημαντικό βαθμό. Έτσι, το οικιστικό συγκρότημα Χίου – Βροντάδου και το περιαστικό νοτιοανατολικό τμήμα του νησιού θα αποτελεί την κύρια περιοχή που προσελκύει πληθυσμό και δραστηριότητες με σημαντική ένταση. Από την άλλη, εκτιμάται πως θα υπάρχει σταθερή, σταδιακή αύξηση του εποχικού πληθυσμού και κυρίως εκείνου του τμήματος που αφορά τους τουρίστες. Δεν αναμένεται σημαντική αύξηση των κλινών, αλλά αύξηση της πληρότητας των καταλυμάτων καθώς και των ημερήσιων

επισκεπτών από την Τουρκία. Σημαντική παράμετρος που θα επηρεάσει την πληθυσμιακή και βιώσιμη αναπτυξιακή πορεία του Δήμου είναι αφενός η δρομολόγηση νέων πολεοδομήσεων με βάση τις κατευθύνσεις των ήδη εγκεκριμένων Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., καταρχάς σε περιοχές με έντονη ζήτηση (όπως η πόλη, οικισμοί της περιαστικής της περιοχής και παραλιακοί οικισμοί), αφετέρου η δημιουργία νέου κτιριακού αποθέματος ή/και η επανάχρηση υπάρχοντος που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των μόνιμων κατοίκων, των εργαζομένων και των φοιτητών, καθώς και των τουριστών.

Για την ίδια χρονική περίοδο και αναφορικά με τους Δήμους Οινουσσών και Ηρωικής Νήσου Ψαρών εκτιμάται πως η κοινωνική – χωρική – οικονομική ανάπτυξη θα είναι σημαντική, άμεση και εμπροσθοβαρής, αξιοποιώντας τόσο τις ήδη δρομολογημένες παρεμβάσεις για την αναβαθμισμένη προσφορά υπηρεσιών και υποδομών στο μόνιμο και εποχικό πληθυσμό όσο και τις προτεινόμενες από την παρούσα μελέτη. Ο ρυθμός πληθυσμιακής αύξησης αναμένεται εντονότερος στο Δήμο Οινουσσών, καθώς εκκινεί από υψηλότερη βάση. Κύρια δεξαμενή του νέου πληθυσμού θα είναι οι μόνιμοι κάτοικοι, οι σπουδαστές/μαθητές της Α.Ε.Ν. και του Ναυτικού Ε.Π.Α.Λ. και οι επισκέπτες στο νησί με αφορμή τη βασική αναπτυξιακή κατεύθυνση του Δήμου: ναυτική παράδοση – ναυτική εκπαίδευση. Στο Δήμο Ηρωικής Νήσου Ψαρών αναμένεται αντιστροφή της πορείας του μόνιμου πληθυσμού με αργό ρυθμό κατά την πρώτη πενταετία εφαρμογής του ΤΠΣ σε αντίθεση με τον εποχικό πληθυσμό που θα συνεχίσει σταθερά να αυξάνεται. Κρίσιμη παράμετρος

Κατά την επόμενη δεκαετία 2030-2040 (ορίζοντας 15ετίας) αναμένεται εντατικοποίηση του ρυθμού πληθυσμιακής αύξησης, ώσπου να προσεγγιστούν οι εκτιμήσεις του ΤΠΣ για την εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού, όπως αναλύθηκαν προηγούμενα. Υπενθυμίζεται πως ο μόνιμος πληθυσμός των περίπου 50.300 κατοίκων του Δήμου Χίου (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2021) θα προσεγγίσει τους 62.100 κατοίκους το έτος 2040, εκείνος του Δήμου Οινουσσών τους 1.300 (από 874 κατοίκους) το 2021 και εκείνος του Δήμου Η.Ν. Ψαρών τους 570 (από 416 κατοίκους το 2021). Σε αυτή τη χρονική περίοδο, οι προτεινόμενες από το Τ.Π.Σ. παρεμβάσεις θα έχουν ωριμάσει, θα έχουν γίνει αποδεκτές από την τοπική κοινωνία και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και θα έχουν εξασφαλιστεί πηγές χρηματοδότησης. Η νέα προγραμματική περίοδος 2028-2035 θα είναι στην αρχή και επομένως οι ευκαιρίες χρηματοδότησης θα είναι περισσότερες. Έτσι, θα έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες που είναι συχνά περίπλοκες και σύνθετες (π.χ. επιμέρους αντικείμενα και αδειοδοτήσεις/εγκρίσεις, γνωμοδοτήσεις και διαβουλεύσεις) και τα προτεινόμενα έργα θα αρχίσουν να υλοποιούνται, με τα αποτελέσματά τους να είναι πλέον εμφανή. Οι υπό μελέτη Δήμοι, λοιπόν, σε διαφορετικό βαθμό, θα αποτελέσουν πόλο έλξης νέου πληθυσμού και επιστροφής τμήματος εκείνου που έχει μεταναστεύσει για ποικίλους λόγους (π.χ. εργασία, εκπαίδευση).

Ο χρόνος ολοκλήρωσης της μελέτης Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι καθοριστικός παράγοντας για την εξέλιξη των προγραμματικών μεγεθών. Για την ομαλή πρόοδο και έγκαιρη ολοκλήρωση της μελέτης θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ανασταλτικοί παράγοντες και εμπόδια, όπως τα διοικητικά βάρη και η γραφειοκρατία,

η πολυνομία ή ασάφεια της νομοθεσίας, οι χρονοβόρες εγκριτικές διαδικασίες, η ελλιπής ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών και της τοπικής κοινωνίας και η κοινωνική δυσαρέσκεια. Επιπλέον, βασικές παράμετροι που θα επηρεάσουν την εξέλιξη των προγραμματικών μεγεθών σε ολόκληρο το χρονικό ορίζοντα εφαρμογής του Τ.Π.Σ. είναι οι εξής:

- Η διαθεσιμότητα επαρκούς και αξιοπρεπούς μόνιμης στέγης για τους κατοίκους και καταλυμάτων για τους τουρίστες. Αφορά τη δυνατότητα εξασφάλισης αδόμητων οικοπέδων κατάλληλων για δόμηση αλλά και επανάχρησης υφιστάμενων εγκαταλειμμένων ή ακατάλληλων για τις νέες χρήσεις κτιρίων. Το πρώτο σκέλος σχετίζεται άμεσα με την ολοκλήρωση του δεύτερου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού (βλ. επόμενο εδάφιο που ακολουθεί). Το δεύτερο σκέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την περιοχή μελέτης λόγω του μεγάλου αριθμού παραδοσιακών οικισμών / ιστορικών τόπων και διατηρητέων μνημείων και καθοριστικό για τη διατήρηση της ταυτότητας των εν λόγω οικισμών. Ταυτόχρονα συνιστά δύσκολο και περίπλοκο εγχείρημα, ιδίως αν εφαρμοστεί σε μεγάλη κλίμακα, καθώς αυξάνονται οι απαιτήσεις σε πόρους (π.χ. οικονομικούς, ανθρώπινου δυναμικού) και οι εμπλεκόμενοι φορείς στις εγκριτικές / γνωμοδοτικές διαδικασίες.
- Η ολοκλήρωση ρυμοτομικών σχεδίων εφαρμογής (ΡΣΕ) σε προτεινόμενες προς πολεοδόμηση περιοχές, μέσα από τις προτεραιότητες που θα θέσει το Τ.Π.Σ. και αξιοποιώντας σχετικές χρηματοδοτικές παρεμβάσεις και εργαλεία (π.χ. μεταφορά συντελεστή δόμησης). καθώς και η εφαρμογή των ισχυόντων ρυμοτομικών σχεδίων στους παραλιακούς οικισμούς.
- Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών, κοινωνικών και τεχνικών, έναντι φυσικών καταστροφών, με έμφαση στην πρόληψη και το σχεδιασμό σε προκαταστροφικό επίπεδο.
- Η βελτίωση της συνδεσιμότητας με την ηπειρωτική χώρα και νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου. Αφορά τόσο στις λιμενικές υποδομές (κύριος λιμένας Χίου και λιμένας Μεστών) όσο και στις υποδομές εναέριων μεταφορών (αεροδρόμιο, ελικοδρόμιο, υδατοδρόμιο).
- Ο καθορισμός χρήσεων γης που είναι συμβατές με τις ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες από τη μια και αξιοποιούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής μελέτης.
- η ύπαρξη και αξιοποίηση κατάλληλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την έγκαιρη υλοποίηση των παρεμβάσεων.
- Τυχόν νέα νομοθεσία που θα επηρεάσει τις προϋποθέσεις δόμησης, τόσο εντός ορίων οικισμών (π.χ. αναμενόμενο Π.Δ. σχετικά με την οριοθέτηση των κάτω των 2.000 κατοίκων οικισμών), όσο και εκτός αυτών.
- Εξωγενείς παράγοντες, όπως η μεταναστευτική κρίση, οι πόλεμοι, αλλά και τα οικονομικά στοιχεία της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.